

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ (มคอ.๒)

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
แผน ก: แบบ ก ๑ และแผน ข

คำนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องจากสังคมโลกที่เปลี่ยนไปด้วยยุคแห่งสื่อดิจิทัล และการสื่อสารที่ทันสมัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย แทนที่คนในสังคมจะมีความสุขมากขึ้น แต่ตรงกันข้ามกลับมีความทุกข์มากขึ้นกว่าเดิม ความทุกข์ดังกล่าวคือความขัดแย้งในตนเองและความขัดแย้งทางสังคม เมื่อเกิดความขัดแย้งดังกล่าวต่างก็ใช้สื่อต่าง ๆ ที่มีความก้าวไปไกลสนองความต้องการของตนในทันที จนทำให้เกิดปัญหาหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงวัฒนธรรมตามมา คณาจารย์สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเห็นร่วมกันว่า ควรพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ ให้ทันกับสถานการณ์ เพื่อสร้างบุคลากรด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารในการสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่คือประยุกต์หรือบูรณาการพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่จะสามารถเข้าไปช่วยพัฒนาจิตใจและสังคม หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ทันที่

อนึ่ง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ ต้องมีรูปแบบที่เอื้อต่อสถานการณ์ปัจจุบัน คืออาจเรียนผ่านระบบออนไลน์หรือทางไกลโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาช่วยเพื่อให้ผู้ศึกษาสะดวกรวดเร็วลดการเดินทาง และลดค่าใช้จ่ายบางส่วนได้อีกด้วย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ซึ่งเป็นหลักสูตรปรับปรุงใหม่สำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์นี้ จะตอบสนองความต้องการผู้ที่สนใจใคร่ต่อการศึกษาพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมไทยและสังคมโลกได้พอสมควร

คณาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	๒
สารบัญ.....	๓
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	๔
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔.....	๖
หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป.....	๖
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	๑๑
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร.....	๑๓
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล.....	๓๓
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต.....	๔๐
หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์.....	๔๒
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร.....	๔๓
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	๔๗
ภาคผนวก ก.....	๔๘
- ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุงหลักสูตร พธ.ม. สาขาวิชาธรรมนิเทศกับ หลักสูตร พธ.ม. สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร.....	๔๙
ภาคผนวก ข.....	๖๒
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร.....	๖๓
- ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร.....	๖๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	รายการ	รายละเอียด/สาระสำคัญ
๑	ลักษณะ	เป็นโครงการหลักสูตรปรับปรุง
๒	ที่ตั้งโครงการ	สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อาคารเรียนรวม ชั้น ๔ โซน B มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ โทร.๐-๓๕๒๔-๘๐๕๔ ภายใน๘๐๕๔-๘๐๕๕ โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๕๕ มือถือ ๐๘๑-๖๓๑-๘๗๐๔, LINE ID: bole19, E-mail: boonlert.ot@mcu.ac.th
๓	ระยะเวลาดำเนินการ	ตั้งแต่ ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป
๔	เป้าหมายโครงการ	ด้านปริมาณ: ๑. นิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร แบบ ก ๑ จำนวน ๕ รูป/คน และแบบ ข จำนวน ๒๐ รูป/คน
๕	จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอน อยู่ในบัณฑิตวิทยาลัย ปัจจุบัน	มีจำนวน ๔ สาขาวิชา คือ ๑. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ๒. สาขาวิชาปรัชญา ๓. สาขาวิชาธรรมนิเทศ และ ๔. สาขาวิชาสันติศึกษา
๖.	จำนวนนิสิตทุกชั้นปีใน ปัจจุบัน	ระดับปริญญาโท (พุทธศาสตรมหาบัณฑิต) ๑. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน ๒๘ รูป/คน ๒. สาขาวิชาปรัชญา จำนวน ๓๐ รูป/คน ๓. สาขาวิชาธรรมนิเทศ จำนวน ๙ รูป/คน ๔. สาขาวิชาสันติศึกษา จำนวน ๒๗ รูป/คน ระดับปริญญาเอก (พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต) ๕. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน ๒๙๒ รูป/คน ๖. สาขาวิชาปรัชญา จำนวน ๓๓ รูป/คน ๗. สาขาวิชาธรรมนิเทศ จำนวน - รูป/คน ๘. สาขาวิชาสันติศึกษา จำนวน ๗๐ รูป/คน รวม จำนวน ๔๘๙ รูป/คน
๗	บุคลากรประจำส่วนงาน	๑. อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน ๑๑ รูป/คน ๒. อาจารย์ประจำ จำนวน ๑๕ รูป/คน ๓. เลขานุการ จำนวน ๑ รูป ๓. นักจัดการงานทั่วไป จำนวน ๖ คน ๔. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำนวน ๒ คน

๘	อาจารย์ที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนและรับผิดชอบหลักสูตร	อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน ๑๑ รูป/คน ๑) พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, รศ. ดร. ๒) พระเมธีวรญาณ, ผศ. ดร. ๓) พระศรีธรรมภาณี, ดร.* ๔) พระมหาทวี มหาบุญโณ, ผศ. ดร.* ๕) ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธสุ* ๖) รศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร ๗) ผศ. ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม ๘) ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี ๙) ดร.สมคิด เศษวงศ์ ๑๐) ดร.ปณัฏฐา สีสายุทธ ๑๑) ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน หมายเหตุ * อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
๙	จำนวนห้องสมุดที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน	๑. ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒. ห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัย
๑๐	พื้นที่ใช้สอย	ห้องเรียนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร อาคารเรียนรวมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๑	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละปีการศึกษา	งบประมาณทั้งสิ้น ๙๙๙,๕๐๐ บาท - ค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ - ค่าตอบแทนอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภายนอกซึ่งนิมนต์/เชิญเป็นครั้งคราว - ค่าตอบแทนอาจารย์ประจำหลักสูตร - ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน - ค่างบประมาณ และครุภัณฑ์
๑๒	แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑. ได้จากนิสิตจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา ๒. ได้จากนิสิตจ่ายค่าลงทะเบียน ๓. ได้จากการรับบริจาค

หมายเหตุ : ข้อมูลล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๗๖๒๑
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Buddhism Program in Buddhist Communication Innovation

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Buddhism (Buddhist Communication Innovation)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.B. (Buddhist Communication Innovation)

๓. วิชาเอก
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (Buddhist Communication Innovation)

๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยจัดการศึกษา ๒ แผน คือ

๔.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาเน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษา

รายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

๔.๒ แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้

๖ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

- ๕.๑ รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี
- ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย
- ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้
- ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น
ไม่มี
- ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๖. สถานภาพของหลักสูตร

- ๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ เปิดภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป
- ๖.๒ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๖.๓ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๖.๔ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๖.๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่ว่า “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒” ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๘.๑ อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาในองค์กรของรัฐ เอกชน และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร
- ๘.๒ พระวิทยากร/พระธรรมทูต/พระสอนศีลธรรม/วิทยากรมีอาชีพ/
- ๘.๓ นักประชาสัมพันธ์/นักเผยแพร่ธรรมะ/นักสื่อสารมวลชน/นักแสดง/นักเทศน์/นักยูทูบเปอร์
นักจัดรายการวิทยุโทรทัศน์/โค้ชไลฟ์
- ๘.๔ นักวิชาการสื่อสาร/นักวิชาการวัฒนธรรม/นักวิชาการเผยแพร่และส่งเสริม
- ๘.๕ นักวิจัย/นักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักจัดการงานทั่วไป/นักจัดการสื่อสารองค์กร/
นักออกแบบ
- ๘.๖ ที่ปรึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน
- ๘.๗ ผู้กำกับภาพยนตร์และละครธรรมะ
- ๘.๘ ประกอบอาชีพอิสระ เช่น นักสื่อสารทางเฟซบุ๊ก ยูทูบ วิทยุ โทรทัศน์ นักขายออนไลน์ ฯลฯ

๙. ความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร

พฤติกรรมของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ปัจจุบันอย่างคาดไม่ถึง เพราะเป็นยุคของสื่อดิจิทัล-สื่อกิจกรรม หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศที่มีอยู่ยังไม่ทันสมัยและไม่ตอบสนองความต้องการและปัญหา คือการพัฒนาคนในสังคมปัจจุบันได้ทันทั่วทั้งที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันกับยุคของสื่อดิจิทัล-สื่อกิจกรรม โดยพัฒนาเป็นหลักสูตรใหม่ชื่อว่า “**พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร**” เพื่อประโยชน์สูงสุดคือการพัฒนาศักยภาพ ได้แก่ปัญหาของคนในสังคมปัจจุบันให้มีการสื่อสารทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสม ซึ่งสามารถทำให้สังคมสื่อสารอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขต่อไป

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยมีฐานคิดหลัก คือ (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมหาศาลต่อพฤติกรรม การสื่อสารของมนุษย์เราในสังคม และการแสวงหาองค์ความรู้ในศาสตร์แห่งการสื่อสาร นำมาสู่ปรากฏการณ์ก้าวใหม่ในสังคมการสื่อสาร ได้แก่ ปรากฏการณ์โฉมใหม่ของสื่อ ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ส่งสารและผู้รับสาร รวมถึงการศึกษา วิจัย การพัฒนา และการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ในศาสตร์ของการสื่อสาร เนื่องจากงานวิจัยที่มีอยู่เดิม มีลักษณะเป็นนามธรรม ในขณะที่สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน สื่อหลากหลายเหล่านั้นได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นรูปธรรมหรือเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์เราในสังคม ส่งผลให้หลักสูตรที่มีอยู่เดิมไม่อาจตอบสนองต่อประเด็นปัญหาของสังคมปัจจุบันได้ โดยเฉพาะจะเห็นได้จากด้านเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรภาครัฐและเอกชนที่จะต้องขับเคลื่อนองค์กร ในกระแสเศรษฐกิจฐานความรู้โดยใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะทางด้านวิชาการธรรมนิเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ ซึ่งมีศักยภาพในการแข่งขันอยู่ในระดับที่สูง พร้อมยังช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความเจริญรุ่งเรืองต่อชุมชนและสังคม ประกอบกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๘ และต่อเนื่องมาจนฉบับที่ ๑๐ ในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุล่วง และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย แนวคิดการพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ สถานการณ์ดังกล่าวนี้ จึงต้องการนักสื่อสารที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านวิชาการ

ทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อตอบรับการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศต่อไป

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่เคยมีมาก่อน สิ่งที่น่าประหลาดใจอย่างเด่นชัดพบว่า ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ก่อตัวขึ้นและมีผลกระทบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติมีมากมาย เช่น ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และนำมาสู่การที่องค์กรกำกับดูแลด้านคุณภาพจำเป็นต้องเสนอแนวคิดความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารที่จะใช้สำหรับกำกับให้องค์กรต่าง ๆ ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ จึงจะรับรองหน่วยงาน เช่น การให้การรับรองคุณภาพ หรือการประกันคุณภาพ จากประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการนักสื่อสารที่มีศักยภาพสูงในการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี การศึกษาวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือองค์ความรู้ทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อนำไปสู่ปฏิบัติการจริง และใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันได้ทันทั่วถึง การเปลี่ยนแปลงมีความหลากหลายเชิงชีวภาพ และความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม มีการแข่งขันสูงทางด้านวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาโดยมุ่งเป้าหมายสำคัญไปที่การมีรายได้สูง และขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่างๆ หลักสูตรพุทธนวัตกรรมการสื่อสารสามารถที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม โดยมุ่งมั่นจะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตทางการสื่อสารให้เข้าใจเข้าถึงได้อย่างแท้จริง

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้เท่าทันและปฏิบัติการได้จริง กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ความชัดเจนในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและจริยธรรม ปัจจุบันส่วนงานของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงได้ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ เป็น สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่สามารถสร้างพุทธนวัตกรรมการสื่อสารครอบคลุมถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ คือการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรู้เท่าทันในเชิงรับและเชิงรุก รวมไปถึงผลกระทบของนวัตกรรมการสื่อสาร กระบวนการสื่อสาร การนำไปใช้ วิธีการสื่อสารในลักษณะที่สามารถตอบรับและเสนอทางออกแก่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ เพื่อให้สามารถผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถคิดวิเคราะห์ วิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการสื่อสารพุทธธรรม พร้อมทั้งคุณธรรมจริยธรรมด้านการสื่อสาร และมีศรัทธาอุทิศตนในการเผยแผ่พุทธธรรม ตลอดจนสังคมโลกที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

นอกจากนั้น ด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มีปรัชญาว่า จัดศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม พร้อมทั้งปณิธานที่ว่า ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยทางพระพุทธศาสนาระดับนานาชาติที่สร้างคนดีและเก่งอย่างมีสมรรถภาพ จัดการศึกษาและวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ บริการวิชาการได้อย่างมีคุณภาพ บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีพันธกิจ ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการ เช่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสังคมเป็นต้น (๒) วิจัยและพัฒนาเนื้องค์ความรู้ในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาสังคม (๓) ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ธรรมนิเทศและบริการวิชาการแก่สังคมโดยจัดประชุมสัมมนาและฝึกอบรม และ (๔) ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมโดยเสริมสร้างให้เอื้อต่อการศึกษ สร้างจิตสำนึก และสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นไปกับการ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านการสื่อสาร ด้วยนโยบายดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ เป็นสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เข้าถึงคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ดังกล่าว หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารจำเป็นต้องมีความ พร้อมที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ทันที และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาตนเองให้เข้ากับลักษณะงานทั้งด้าน วิชาการและวิชาชีพ รวมถึงความเข้าใจในผลกระทบของพุทธนวัตกรรมการสื่อสารต่อสังคม โดยต้องทำ หน้าที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัยที่มุ่งดังกล่าว โดยเนื้อหาหลักสูตรจะเนื้องค์ความรู้ด้านการสื่อสารพุทธธรรม การประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ และการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ด้านการสื่อสารพุทธธรรม เพื่อให้พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเชี่ยวชาญในพุทธธรรม และสามารถประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ด้านการสื่อสารพุทธธรรม และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านการสื่อสารพร้อมทั้งมีศรัทธาอุทิศตนในการเผยแผ่พุทธธรรมให้กว้างไกลเพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข และโดยพื้นฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตยังมีนโยบายในการเชื่อมโยงกับศาสตร์สาขา ต่าง ๆ อาทิ ครุศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา สาขาวิชาพุทธ จิตวิทยา สาขาวิชาการพัฒนาสังคม เป็นต้น เข้าไว้ด้วยกันโดยการจัดการสอนเป็นรายวิชาบังคับที่สอน เหมือนกันคือวิชาการฐาน ทำให้บัณฑิตได้เชื่อมโยงการเรียนการสอนกับหลักสูตรอื่น ๆ อย่างครอบคลุม

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในสถาบัน

๑๓.๑ มีการเชิญอาจารย์ จากบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะพุทธศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มหาวิทยาลัย ทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสาร ตลอดจนคณาจารย์หลักสูตรมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและ เอกชนที่เปิดสอนวิชานิตศาสตร์ วารสารศาสตร์ และที่เกี่ยวข้องมาเป็นผู้สอนและผู้ร่วมสอนในบาง รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมทั้งสื่อประกอบการเรียนการสอน และทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วย ความร่วมมือทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

๑๓.๒ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๒.๑ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการ สื่อสาร จะทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์จากคณะอื่น และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้ง อาจารย์ผู้สอนเพื่อพิจารณาแนวสัขปะประจำวิชาและรายละเอียดประจำวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้บัณฑิตได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้

๑๓.๒.๒ ให้มีการประชุมสัมมนาประจำภาคการศึกษาเกี่ยวเนื่องกับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร โดยประสานความร่วมมือกับสาขาวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนิสิตมหาวิทยาลัย

๑๓.๒.๓ จัดโครงการคลินิกวิทยานิพนธ์พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อเป็นแหล่งสืบค้นและแหล่งเรียนรู้การวิจัย และเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต

หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบันอย่างมีสติปัญญาและคุณธรรม สรรค์สร้างพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่สามารถสร้างองค์ความรู้ทางการสื่อสารเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม

๑.๒ ความสำคัญของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่แสดงถึงความเป็นมหาวิทยาลัยสำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ มุ่งจัดการศึกษาด้านการสื่อสารพุทธธรรมหรือเทวศาสตร์ทางธรรมให้รู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน คือพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ซึ่งรวมไปถึงพฤติกรรมสื่อสารของคนในยุคสื่อดิจิทัล-สื่อกิจกรรมรอบด้านทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต แล้วสรรค์สร้างพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อพัฒนาตน พัฒนาคณะ พัฒนางาน พัฒนาจิตใจและสังคมให้ได้อย่างเหมาะสม เพราะหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ตระหนักดีว่า คนในสังคมกำลังเกิดความทุกข์คือขัดแย้งในตนเองและขัดแย้งทางสังคมแล้วใช้สื่อต่าง ๆ ที่มีความก้าวไปไกลสนองความต้องการของตนจนทำให้เกิดปัญหาหลากหลายตามมา ดังนั้น จึงเน้นผลิตมหาบัณฑิตด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารเพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาจิตใจ โดยเริ่มจากจิตใจของตนเองแล้วไปสู่สังคมอย่างเหมาะสมต่อไป

๑.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๓.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ให้มีความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีและการปฏิบัติด้านการสื่อสารพุทธธรรม

๑.๓.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารให้สามารถประยุกต์ศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการตีความและการสื่อสารพุทธธรรม

๑.๓.๓ เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ให้มีคุณธรรมจริยธรรมด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๔ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร

๑.๔.๑ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีและการปฏิบัติด้านการสื่อสารพุทธธรรม

๑.๔.๒ เป็นผู้สามารถวิเคราะห์ วิจัย และประยุกต์ศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการตีความและการสื่อสารพุทธธรรม

๑.๔.๓ เป็นผู้มีความรู้คุณธรรมจริยธรรมด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้ มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด และสอดคล้องกับ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะ ยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๑-๒๕๖๕)	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจาก หลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่าง สม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมิน หลักสูตร
๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการขององค์กร ภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง คณะสงฆ์	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงในความ ต้องการขององค์กรภาครัฐและ เอกชน รวมถึงคณะสงฆ์ - นำแนวคิด รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่ม ศักยภาพของหลักสูตร - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตหรือนายจ้างอย่างสม่ำเสมอ	- รายงานผลประเมินความพึง พอใจของผู้เรียนต่อความรู้ และความทันสมัยของ หลักสูตร - รายงานผลการประเมิน ความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตหรือนายจ้าง
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอน และการบริการ วิชาการ	- อาจารย์ทุกรูป/คน โดยเฉพาะ อาจารย์ใหม่ต้องเข้าอบรมเกี่ยว กับหลักสูตรการสอนรูปแบบต่างๆ และการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถใน การประเมินผลตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิที่ผู้สอนจะต้อง สามารถวัดและประเมินผลได้เป็น อย่างดี - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการ สอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่ องค์กรภายนอก - ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้งจาก ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานวิจัย ไปใช้จริงเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ ชุมชน สังคม และคณะสงฆ์	- รายชื่อบุคลากรและ อาจารย์ที่เข้ารับการอบรม - ปริมาณงานบริการวิชาการ ต่ออาจารย์ในหลักสูตร - รายงานผลประเมินความ พึงพอใจของผู้ใช้บริการ วิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและ ความบรรลุผลสำเร็จ - ใบรับรองวิชาชีพ (กรณีมี การส่งเข้าอบรม)

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

๑.๑.๑ บัณฑิตวิทยาลัยจัดการศึกษาระบบทวิภาคโดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติแต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์โดยกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อบังคับ กฎระเบียบ ประกาศของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และบัณฑิตวิทยาลัย โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

๑. แผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต ซึ่งมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้อนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

๒. แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต

ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๓ รายละเอียดอื่น ๆ ใดที่เกี่ยวกับระยะเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑ มิถุนายน - กันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ พุทธจิกายน- มีนาคม
ภาคฤดูร้อน เมษายน-พฤษภาคม

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง
- ๒) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จาก ระบบ ๔ ระดับคะแนน ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยคหรือบาลีศึกษาเก่า
- ๓) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษา
- ๔) คุณสมบัติอื่น ๆ เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยให้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษาได้หรือตามที่คณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควรให้มีสิทธิ์เข้าศึกษาได้

๒.๒.๒ แผน ข

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง
- ๒) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๒๕ จาก ระบบ ๔ ระดับคะแนน ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยคหรือบาลีศึกษาเก่า
- ๓) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษา
- ๔) คุณสมบัติอื่น ๆ เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยให้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษาได้หรือตามที่คณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควรให้มีสิทธิ์เข้าศึกษาได้

๒.๓ วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

- (๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- (๒) วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม
- (๓) ผู้สอบเข้าได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ต้องเข้ารายงานตัวตามวัน เวลา และสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒.๗ งบประมาณตามแผน

๑) งบประมาณรายรับ แผน ก แบบ ๑

รายละเอียดรายรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ(พ.ศ.)				
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
ค่าลงทะเบียนนิสิตใหม่ (๑,๕๐๐ บ./คน)	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐
ค่าบัตรประจำตัวนิสิต (๒๐๐ บ./คน)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ (๑,๒๐๐บ.๑๘* ๓๙** นก./คน/ครั้ง***	๖๘,๔๐๐	๑๓๖,๘๐๐๐	๑๓๖,๘๐๐๐	๑๓๖,๘๐๐๐	๑๓๖,๘๐๐๐
-ค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา (๑,๒๐๐บ.๑๘* นก./คน/ครั้ง***	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐
ค่าขึ้นทะเบียนรับปริญญา(๒,๐๐๐ บ./คน)	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
ค่าบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก(๑,๕๐๐/คน)	๗,๕๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
ค่ากิจกรรมนอกสถานที่ (๑,๐๐๐ บ./คน)	๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
ค่าบำรุงกิจกรรมปฏิบัติธรรม (๒,๐๐๐บ./คน)	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐

รายละเอียดรายรับ (ต่อ)	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ(พ.ศ.)				
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
ค่าประกันอุบัติเหตุ (๒๐๐บ./คน/ปี)	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐
ค่าบำรุงการศึกษา (๔,๐๐๐ บ./คน/เทอม)	๘๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐
ค่าบำรุงห้องสมุด (๕๐๐ บ./คน/เทอม)	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
ค่าบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ(๑,๐๐๐ บ./ คน/เทอม)	๒๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
ค่าบำรุงห้องพยาบาล (๑๐๐ บ./คน/เทอม)	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐
ค่านิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ (๓๐๐ บ./คน/ เทอม)	๖,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต (๕๐๐ บ./คน/เทอม)	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
ค่าสอบวัดความรู้ภาษาที่ ๒ ครั้งละ ๕๐๐๐ บ.	๒๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
รวมรายรับทั้งหมด	๒๖๔,๔๐๐	๕๒๐,๓๐๐๐	๕๒๐,๓๐๐๐	๕๒๐,๓๐๐๐	๕๒๐,๓๐๐๐

๒) งบประมาณรายรับ แผน ข

รายละเอียดรายรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ(พ.ศ.)				
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
ค่าลงทะเบียนนิสิตใหม่ (๑,๕๐๐ บ./คน)	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
ค่าบัตรประจำตัวนิสิต (๒๐๐ บ./คน)	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐
ค่าลงทะเบียนเรียน/วิทยานิพนธ์ (๑,๒๐๐ บ. ๓๙* นก./คน/ครั้ง***	๔๖,๘๐๐	๙๓,๖๐๐	๙๓,๖๐๐	๙๓,๖๐๐	๙๓,๖๐๐
ค่าขึ้นทะเบียนรับปริญญา(๒,๐๐๐ บ./คน)	๔๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
ค่าบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก(๑,๕๐๐บ./คน)	๓๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
ค่ากิจกรรมนอกสถานที่ (๑,๐๐๐ บ./คน)	๒๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
ค่าบำรุงกิจกรรมปฏิบัติธรรม (๒,๐๐๐บ./คน)	๔๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
ค่าประกันอุบัติเหตุ (๒๐๐บ./คน/ปี)	๘,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐

ค่าบำรุงการศึกษา (๔,๐๐๐ บ./คน/เทอม)	๓๒๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐
ค่าบำรุงห้องสมุด (๕๐๐ บ./คน/เทอม)	๔๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
ค่าบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ(๑,๐๐๐ บ./คน/เทอม)	๘๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐
ค่าบำรุงห้องพยาบาล (๑๐๐ บ./คน/เทอม)	๘,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐
ค่านิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ (๓๐๐ บ./คน/เทอม)	๒๔,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐
ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต ๕๐๐ บ./คน/เทอม	๔๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
ค่าสอบวัดความรู้ภาษาที่ ๒ ครั้งละ ๕๐๐๐ บ.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวมรายรับทั้งหมด	๘๓๐,๘๐๐	๑,๕๒๗,๖๐๐	๑,๕๒๗,๖๐๐	๑,๕๒๗,๖๐๐	๑,๕๒๗,๖๐๐

๒.๘ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

- ใช้รูปแบบการศึกษาแบบชั้นเรียน

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

- ไม่มี

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต และระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แผน ก แบบ ก ๑ และแผน ข ดังนี้

หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๑	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ		
๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	-	๙
๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๑๕)
๒. หมวดวิชาเอก		
๒.๑ วิชาเอกนับหน่วยกิต		๑๒
๒.๒ วิชาเอกไม่นับหน่วยกิต	(๖)	
๓. หมวดวิชาเลือก		
๓.๑ วิชาเลือกนับหน่วยกิต		๑๒
๓.๒ วิชาเลือกไม่นับหน่วยกิต	(๓)	
๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	-
๕. สารนิพนธ์	-	๖
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙

หมายเหตุ : ๑) แผน แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชา () เพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา ๒) แผน ข ต้องศึกษา

รายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิตด้วย

๓.๑.๓ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑

๑. รายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมทั้งหมดจำนวน ๖ รายวิชา ดังต่อไปนี้

ก. หมวดวิชาบังคับ: จำนวน ๓ รายวิชา (๙) หน่วยกิต เป็นวิชาบังคับที่นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต ดังนี้

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อการสื่อสาร (๓) (๒-๒-๕)

Tipitaka Analysis for Communication

๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีการวิจัยพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (๓) (๒-๒-๕)

Research Methodology for Buddhist

Communication Innovation

๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน (๓) (๒-๕-๒)

Buddhist Meditation

ข. หมวดวิชาเอก: จำนวน ๒ รายวิชา (๖) หน่วยกิต เป็นวิชาเอกที่นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต ดังนี้

๖๐๔ ๓๐๗ การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม (๓) (๒-๒-๕)

Arguments for Buddhadhamma Communication

๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม (๓) (๒-๕-๒)

Media Production for Buddhadhamma Communication

ค. หมวดวิชาเลือก: จำนวน ๑ รายวิชา (๓) หน่วยกิต เป็นวิชาเลือกที่นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต ดังนี้

๖๐๔ ๓๒๒ เรื่องคัดสรรในพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (๓) (๓-๐-๖)

Selected Topics in Buddhist Communication Innovation

๒. วิทยานิพนธ์

๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๓๙ หน่วยกิต

Thesis

๓.๑.๔ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ข

๑. หมวดวิชาบังคับ: จำนวน ๗ รายวิชา เป็นวิชาบังคับที่นิสิตต้องศึกษา โดยกำหนดให้เป็นวิชานับหน่วยกิต ๓ รายวิชา จำนวน ๙ หน่วยกิต และศึกษาวิชาอื่น ๆ ที่ไม่นับหน่วยกิตอีก ๔ รายวิชา จำนวน (๑๒) หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

ก. วิชาบังคับนับหน่วยกิต: จำนวน ๓ รายวิชา ๙ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อการสื่อสาร ๓ (๒-๒-๕)

Tipitaka Analysis for Communication

๖๐๐ ๑๐๒ นวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๕-๒)

Communication Innovation

๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีการวิจัยพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๒-๕)

Research Methodology for Buddhist

Communication Innovation

ข. วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต: จำนวน ๔ รายวิชา เทียบเท่า ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๔ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม English for Buddhaddhamma Communication	(๓) (๒-๕-๒)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๒-๕-๒)
๖๐๐ ๓๐๑	จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร Ethics and Laws in Communication	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๒	ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Pali for Buddhaddhamma Communication	(๓) (๒-๕-๒)
๑๐๒ ๓๐๒	ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Pali for Buddhaddhamma Communication	(๓) (๒-๕-๒)

๒. หมวดวิชาเอก: จำนวน ๔ รายวิชา นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกนับหน่วยกิตทั้งหมด ๔ รายวิชา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

๖๐๔ ๓๐๖	พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร Buddhist Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๒-๕)
๖๐๔ ๓๐๗	การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Arguments for Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๒-๕)
๖๐๔ ๓๐๘	การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Media Production for Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๕-๒)
๖๐๔ ๓๐๙	สัมมนาประเด็นพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร Seminar in Buddhist Communication Innovation Issues	๓ (๓-๐-๖)

๓. หมวดวิชาเลือก: จำนวน ๑๓ รายวิชา นิสิตต้องเลือกศึกษาวิชาเลือกจำนวน ๔ รายวิชา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต โดยเลือกจากกลุ่มที่ตนสนใจ ดังต่อไปนี้

กลุ่ม ๑ : วิชาการผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม

๖๐๔ ๓๑๐	กลยุทธ์การสื่อสารพุทธธรรม Strategy of Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๕-๒)
๖๐๔ ๓๑๑	นวัตกรรมการสร้างสรรคสารจากชาดก Creative Message Innovation from Jataka Stories	๓ (๒-๕-๒)
๖๐๔ ๓๑๒	งานพุทธศิลป์เพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Buddhist Arts for Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๒-๕)
๖๐๔ ๓๑๓	สื่อประเพณีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม Traditional Media for Buddhaddhamma Communication	๓ (๒-๒-๕)

กลุ่ม ๒ : วิชาการเทศนาธรรม

๖๐๔ ๓๑๔	การตีความพุทธพจน์เพื่อการเทศนาธรรม Interpretation of Buddhavajana for Dhamma Preaching	๓ (๒-๕-๒)
๖๐๔ ๓๑๕	ศิลปะการเทศนาธรรม	๓ (๒-๕-๒)

Arts of Dhamma Preaching

๖๐๔ ๓๑๖ หลักการเขียนบทและสำนวนภาษาเพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒)
Principles of Writing Scripts and language Expressions for
Dhamma Preaching

๖๐๔ ๓๑๗ เทคนิคการสื่อสารเพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒)
Communication Techniques for Dhamma Preaching

กลุ่ม ๓ : วิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารกับงานธรรมทูต

๖๐๔ ๓๑๘ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในงานธรรมทูต ๓ (๒-๕-๒)
Buddhist Communication Innovation in Dhammaduta work

๖๐๔ ๓๑๙ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม ๓ (๒-๕-๒)
Buddhist Communication Innovation in Multicultural Societies

๖๐๔ ๓๒๐ สัมมนาพุทธนวัตกรรมเฉพาะเรื่องในงานธรรมทูต ๓ (๒-๒-๕)
Seminar Buddhist Innovation in Selected topics in Dhammaduta work

๖๐๔ ๓๒๑ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๕-๒)
Social work Administration for Buddhist Communication Innovation

๖๐๔ ๓๒๒ เรื่องคัดสรรในพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖)
Selected Topics in Buddhist Communication Innovation

๔. การค้นคว้าอิสระ

๖๐๔ ๔๐๐ สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต
Independent Study

๓.๑.๕ รหัสวิชา: อธิบายความหมายของรหัสวิชาและหน่วยกิตประจำวิชา

๑. รหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมาย ดังนี้

๑) เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา

๒) เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๒. หน่วยกิตประจำวิชา หมายถึง ตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ อย่างเช่น ๓ (๒-๒-๕) หมายถึง ๓ หน่วยกิต ประกอบด้วยบรรยาย ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ การปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ เป็นต้น

๓.๑.๖ แผนการศึกษา

๑. แผน ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ก ๑			
		หน่วย	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง

		กิต			
๑	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อ การสื่อสาร ๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีการวิจัย พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร วิชาเอก - วิชาเลือก - วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓) (๓) ๖	๒ ๒	๒ ๒	๕ ๕
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			
	รวมนับหน่วยกิต	๖			

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการ ศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ก ๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาบังคับ - วิชาเอก ๖๐๔ ๓๐๗ การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสาร พุทธธรรม ๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสาร พุทธธรรม วิชาเลือก - วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓) (๓) ๙	๒ ๒	๒ ๕	๕ ๒
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			
	รวมนับหน่วยกิต	๙			

ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ก ๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๓	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน วิชาเอก -	(๓)	๒	๕	๒
	วิชาเลือก ๖๐๔ ๓๒๒ เรื่องคัสดรรในพุทธ นวัตกรรมการสื่อสาร วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓)	๓	๐	๖
		๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ก ๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	วิชาบังคับ -				
	วิชาเอก -				
	วิชาเลือก -				
	วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			

๒. แผน ข ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิตด้วย

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วย	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย

		กิต			ตนเอง
๑	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อ การสื่อสารพุทธธรรม ๖๐๔ ๑๐๒ นวัตกรรมสื่อสาร ๖๐๐ ๑๐๓ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พุทธธรรม วิชาเอก ๖๐๐ ๓๐๖ พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร วิชาเลือก -	๓ ๓ (๓) ๓	๒ ๒ ๒	๒ ๕ ๒	๕ ๒ ๕
	รวมนับหน่วยกิต	๙			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)			

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการ ศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๑๐๓ ระเบียบวิธีการวิจัย พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน* ๑๐๒ ๓๐๒ ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสาร พุทธธรรม วิชาเอก ๖๐๐ ๓๐๖ การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสาร พุทธธรรม วิชาเลือก -	๓ (๓) (๓) ๓	๒ ๒ ๒ ๒	๕ ๕ ๒ ๒	๒ ๒ ๕ ๒
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

* วิชา ๖๐๐ ๑๐๔ และ ๑๐๒ ๓๐๒ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการ ศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง

๓	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๓๐๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร*	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก ๖๐๐ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๒ รายวิชา	๖	-	-	-
	การค้นคว้าอิสระ ๖๐๔ ๔๐๐ การค้นคว้าอิสระ	๓			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๖)			

* วิชา ๖๐๐ ๓๐๖ และ ๑๐๒ ๓๐๓ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษาที่	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๔	วิชาบังคับ -				
	วิชาเอก ๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาประเด็นพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๒ รายวิชา	๖	-	-	-
	การค้นคว้าอิสระ ๖๐๔ ๔๐๐ การค้นคว้าอิสระ	๓			
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

๓.๑.๖ คำอธิบายรายวิชา

๑. วิชาบังคับ :

ก. วิชาบังคับ : แขนงหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา

๙ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อการสื่อสาร

๓ (๒-๒-๕)

Tipitaka Analysis for Communication

วิเคราะห์เนื้อหาพุทธธรรมในพระไตรปิฎกโดยการตีความ เช่น ไตรสิกขา ไตรลักษณ์ อริยสัจ ๔ เป็นต้น แล้วคัดสรรมาประยุกต์กับศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อใช้ในการสื่อสารพุทธธรรม

๖๐๐ ๑๐๒ นวัตกรรมกรรมการสื่อสาร

๓ (๒-๒-๕)

Communication Innovation

วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารสื่อใหม่ การออกแบบสื่อและนวัตกรรม เทคนิควิธีการสร้างนวัตกรรมให้ได้นวัตกรรม แล้วนำมาประยุกต์ในการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาพุทธธรรมที่ผ่านการตีความมาแล้ว ในลักษณะหลายมิติ สื่อ ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการประเมินผล

๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓ (๓-๐-๖)

Research Methodology Buddhist Communication Innovation

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย เทคนิควิธีการวิจัยที่มีการใช้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเน้นทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพภาคเอกสารและภาคสนาม การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวางแผน และควบคุมโครงร่างงานวิจัยและโครงร่างวิทยานิพนธ์สำหรับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

ข. วิชาบังคับ : แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๕ รายวิชา

๙ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม

(๓) (๒-๒-๕)

English for Buddhaddhamma Communication

ศึกษาภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน โดยเน้นฝึกการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านการสื่อสารพุทธนวัตกรรมการอ่านคัมภีร์หรือตำรา งานวิจัยด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิตสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน

(๓) (๒-๕-๒)

Buddhist Meditation

วิเคราะห์การตีความสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่พระพุทธเจ้าและพระสาวกใช้ในการสื่อสาร รวมทั้งรูปแบบ วิธีการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักกรรมฐานร่วมสมัยในสังคมไทย และฝึกปฏิบัติสมถ กรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อพัฒนาการสื่อสารภายในตนเองและสื่อสารภายนอกหรือสื่อสารเพื่อสังคม

๖๐๔ ๓๐๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร

(๓) (๓-๐-๖)

Ethics and Laws in Communication

วิเคราะห์จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อหลากหลาย ทั้งสื่อสารมวลชน สื่อสมัยใหม่ และศึกษาประเด็นปัญหาในเชิงจริยธรรมและกฎหมาย เกี่ยวข้องกับการสื่อสารพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๑๐๒ ๓๐๒ ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม

(๓) (๒-๒-๕)

Pali for Buddhaddhamma Communication

ศึกษาการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตักกัฎฐกถา ธรรมปัทมกัฎฐกถา มังคลัตถทีปนี และวิสุทธิมรรคประกอบและฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ในการสื่อสารพุทธนวัตกรรม

๒. วิชาเอก นิสิตต้องศึกษา จำนวน ๒ วิชา

๖ หน่วยกิต

๖๐๔ ๓๐๖ พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓ (๒-๒-๕)

Buddhist Communication Innovation

วิเคราะห์การตีความพุทธธรรมที่พระพุทธรเจ้าทรงสื่อสารมาแล้วในแบบต่าง ๆ แล้วนำมาประยุกต์กับนวัตกรรมที่เหมาะสมในปัจจุบันทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการประเมินผล

๖๐๔ ๓๐๗ การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม

๓ (๒-๒-๕)

Arguments for Buddhadhamma Communication

ศึกษาแนวคิด หลักการใช้เหตุผล การแสดงเหตุผล และการตอบปัญหาโดยใช้หลักการตีความในการสื่อสารอย่างมีเหตุมีผล มีหลักฐาน อ้างอิง มีที่มาที่ไปรองรับ เช่น มลทินปัญหา เนตติปริกรณ์ เป็นต้น พร้อมทั้งข้อสรุป เสนอแนะที่ประเมินออกมาเป็นรูปธรรม และฝึกทักษะการใช้เหตุผลในการตีความพุทธธรรมเพื่อใช้ในนวัตกรรมการสื่อสาร

๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม

๓ (๒-๕-๒)

Media Production for Buddhadhamma Communication

ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ การวางแผนเพื่อการผลิตสื่อที่เหมาะสม กระบวนการผลิตสื่อรวมทั้งเทคนิคและกรรมวิธีการผลิตสื่อในยุคดิจิทัล-สื่อกิจกรรม และฝึกทักษะการผลิตสื่อเพื่อนำไปสร้างนวัตกรรมใช้ในการสื่อสารพุทธธรรม เช่น ยูทูบ เฟสบุ๊ก เป็นต้น รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการประเมินผล

๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาประเด็นพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓ (๓-๐-๖)

Seminar in Buddhist Communication Innovation Issue

สัมมนาด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารโดยการวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และแนวโน้มในอนาคตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก รวมทั้งการเสริมสร้างประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือศึกษาดูงานเพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหามโนธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก เพื่อพัฒนางานด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓. วิชาเลือก นิสิตต้องเลือกศึกษาจำนวน ๔ รายวิชา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต โดยเลือกจากกลุ่มที่ตนสนใจต่อไปนี้

กลุ่ม ๑ วิชาการผลิตเพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๖๐๔ ๓๑๐ กลยุทธ์การสื่อสารพุทธธรรม

๓ (๒-๕-๒)

Strategy of Buddhadhamma Communication

วางแผน และทำกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการนำเอาพุทธธรรมที่ผ่านการตีความมาแล้วไปประยุกต์หรือบูรณาการกับการสร้างนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และนำเสนอต่ออาจารย์ประจำวิชาและสังคมในระบบออนไลน์-ออฟไลน์

๖๐๔ ๓๑๑ นวัตกรรมการสร้างสรรค์สารจากชาดก ๓ (๒-๕-๒)

Creative Message Innovation from Jataka Stories

หลักการและเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการตีความและการสร้างสรรค์สารและเนื้อหาจากชาดก โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องและออกแบบเนื้อหาสื่อ และฝึกปฏิบัติสร้างสรรค์สารและเนื้อหาจากชาดก

๖๐๔ ๓๑๒ งานพุทธศิลป์เพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๒-๕)

Buddhist Arts for Buddhadhamma Communication

ศึกษางานพุทธศิลป์ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประติมากรรม ด้านจิตรกรรม ด้านวรรณกรรม เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การตีความและนำเสนอวัฒนธรรมสื่อสาร

๖๐๔ ๓๑๓ สื่อประเพณีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๒-๕)

Traditional Media for Buddhadhamma Communication

ศึกษาสื่อประเพณี วัฒนธรรมของสังคมไทยที่ได้สร้างสรรค์และสั่งสมมาตั้งแต่อดีต กลายเป็นเครื่องมือส่งรับและเก็บข่าวสารที่เป็นสัญลักษณ์และเอกลักษณ์สืบทอดสู่สังคม ในรูปแบบ คำพูด ข้อเขียน บทเพลง ดนตรี การละเล่น หัตถกรรม การแต่งกาย ฯลฯ โดยผ่านการตีความมาแล้วไปประยุกต์หรือบูรณาการกับการสร้างนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และนำเสนอต่ออาจารย์ประจำวิชาและสังคมในระบบออนไลน์-ออฟไลน์

กลุ่ม ๒: วิชาการเทศนาธรรม

๖๐๔ ๓๑๔ การตีความพุทธพจน์เพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒)

Interpretation of Buddhavajana for Dhamma Preaching

วิเคราะห์ลักษณะและที่มา ตีความความหมายและเนื้อหาตามแนว พุทธพจน์ ขยายความ หัวข้อหรือประเด็นเพื่อให้ได้แนวทางการพรรณนาความ และฝึกตีความพุทธพจน์เพื่อประยุกต์ในการเทศนาธรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน

๖๐๔ ๓๑๕ ศิลปะการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒)

Arts of Dhamma Preaching

ศึกษาหลักการและวิธีการเทศนา วิธีการวางโครงสร้างเทศนา สำนวนเทศนา ลีลาเทศนา ตลอดจนศิลปะการเทศนาแบบต่าง ๆ และฝึกฝนศิลปะการเทศนาด้วยการวางโครงเทศนา การตีความหลักพุทธธรรม การใช้อุปมาอุปมัย การเล่าเรื่องหรือนิทาน รวมถึงศิลปะการเทศนาปุจฉา-วิสัชนา การเทศนาแจ่ง และการเทศนามหาชาติ เป็นต้น และวิธีในการเทศนาต่าง ๆ ที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้ฟัง รวมถึงความสามารถในการโน้มน้าวใจ

๖๐๔ ๓๑๖ หลักการเขียนบทและสำนวนภาษาเพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒)

Principles of Writing Scripts and language Expressions
for Dhamma Preaching

ศึกษาหลักการและวิธีการเขียนบทเทศนาให้ไพเราะ ให้กะทัดรัด พร้อมทั้งฝึกฝนการเขียนอธิบายความด้วยภาษาเขียนที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง และศึกษาลักษณะสำนวนโวหาร รวมถึงความหมายการใช้ วิธีการสร้าง ศิลปะการจดจำสำนวนโวหาร พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติ

๖๐๔ ๓๑๗ เทคนิคการสื่อสารเพื่อการเทศนาธรรม

๓ (๒-๕-๒)

Communication Techniques for Dhamma Preaching

ศึกษาหลักการและวิธีการใช้สื่อสารทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเทคนิคการแสดงธรรมผ่านสื่อสมัยใหม่ เช่น ยูทูบ เฟสบุ๊ก ฯลฯ โดยฝึกปฏิบัติจริง

กลุ่ม ๓: วิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารกับงานธรรมทูต

๖๐๔ ๓๑๘ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในงานธรรมทูต

๓ (๒-๕-๒)

Buddhist Communication Innovation in Dhammaduta work

ศึกษาหลักการและวิธีการทำงานของธรรมทูตและการตีความพุทธธรรมสำหรับงานธรรมทูตและประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่อสังคมโลกปัจจุบัน เพื่อใช้ในงานพระธรรมทูต โดยฝึกปฏิบัติจริง

๖๐๔ ๓๑๙ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม

๓ (๒-๕-๒)

Buddhist Communication Innovation in Multicultural Societies

ศึกษาการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางด้านต่างๆ เช่น ภาษา ศาสนา การแต่งกาย ฯลฯ และการตีความพุทธธรรมสำหรับสังคมพหุวัฒนธรรมแล้วประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่อสังคมโลกปัจจุบัน เพื่อใช้ในงานพระธรรมทูต โดยฝึกปฏิบัติจริง

๖๐๔ ๓๒๐ สัมมนาพุทธนวัตกรรมเฉพาะเรื่องในงานธรรมทูต

๓ (๒-๒-๕)

Seminar Buddhist Innovation in Selected topics in Dhammaduta work

ศึกษางานเผยแผ่พระธรรมทูต การติดต่อประสานงานกับพระธรรมทูต การสร้างเครือข่ายพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ทั้งยุโรป อเมริกา เอเชีย และออสเตรเลีย โดยนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพุทธนวัตกรรมที่เป็นปัญหาวิเคราะห้เพื่อการปรับปรุงงานพระธรรมทูต และประยุกต์พุทธนวัตกรรมใช้ในการสื่อสารให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันทันทั่วทั้ง

๖๐๔ ๓๒๑ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๕-๒)

Social work Administration for Buddhist Communication Innovation

ศึกษาดูงานมูลนิธิ สมาคมสงเคราะห์ องค์การงานจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ในการบริหารจัดการและทำประโยชน์แก่สังคมในการช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และนำมาตีความพุทธธรรมสำหรับการบริหารงานสังคมสงเคราะห์แล้วประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่องานสังคมสงเคราะห์ เพื่อใช้ในการบริหารงานสังคมสงเคราะห์ โดยฝึกปฏิบัติจริง

๖๐๔ ๓๒๒ เรื่องคัดสรรในพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓ (๓-๐-๖)

Selected Topics in Buddhist Communication Innovation

นำเสนอประเด็นเรื่องราวปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบันซึ่งได้รับการคัดสรรแล้วมาอภิปราย และหาข้อสรุปที่ดีในรูปแบบวิธีการวิจัยสำหรับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๔. วิทยานิพนธ์

๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต
Thesis

ศึกษาวิจัยและพัฒนาโดยเขียนเป็นโครงการวิทยานิพนธ์เฉพาะสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่นิสิตสนใจ ซึ่งมีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๕. การค้นคว้าอิสระ

๖๐๔ ๔๐๐ สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต
Independent Studies

ศึกษาค้นคว้าอิสระโดยเขียนเป็นโครงงานเฉพาะสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่นิสิตสนใจ ซึ่งมีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓.๑.๗ ชื่อ-สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์
๓.๑.๗.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระมหาทวี มหาปัญญา (ละลง), ดร. ๓๓๐๑๘ ๐๐๐๗๕ XX X	Ph.D.(Buddhist Studies)	Delhi U. India	๒๕๔๙
			M.Phil.(Buddhist Studies)	Delhi U. India	๒๕๔๗
			ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม. มหามกุฏฯ	๒๕๔๕
			พร.บ. (ปรัชญา)	ม. มหาจุฬาฯ	๒๕๔๑
			ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๑
๒	อาจารย์	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิโล/ โหรวิชิต), ดร. ๓๓๑๐๗๐๑๐๗๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	ม. มหาจุฬาฯ	๒๕๖๑
			อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)	ม. มหิดล	๒๕๕๖
			พร.บ. (ปรัชญา)	ม. มหาจุฬาฯ	๒๕๔๑
			ป.ธ.๘ (ภาษาบาลี)	กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๑
๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.บุญเลิศ โอธสุ ๓ ๓๐๑๗ ๐๐๐๑๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	ม. มหาจุฬาฯ	๒๕๕๕
			พร.ม. (ธรรมนิเทศ)	ม. มหาจุฬาฯ	๒๕๔๒
			พร.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	ม.มหาจุฬาฯ	๒๕๔๐
			ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๘

๓.๑.๗.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	ตำแหน่ง/ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา/ปีที่สำเร็จการศึกษา
๑	พระมหาสมปурณ์ วุฑฒิโกโร, (พรธนา), รศ. ดร. ID ๓ ๓๓๐๑ ๐๐๒๘๖ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑
		ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม. ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔
		พร.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐
		ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๓๙

๒	พระมหาทวี มหาปญโญ (ละลง), ผศ. ดร.* ID ๓ ๓๑๐๗ ๐๑๐๗๔ XX X	Ph.D.(Buddhist Studies) M.Phil.(Buddhist Studies) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พร.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	Delhi U. India, ๒๕๔๙ Delhi U. India, ๒๕๔๗ ม. มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๑
๓	พระเมธีวรญาณ (สายเพชร วชิรเวที/ หงษ์แพงจิต), ผศ. ดร. ID ๓ ๔๑๐๗ ๐๐๑๔๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) พร.ม. (พระพุทธศาสนา) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ) ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐ ม. สุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๓ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๔
๔	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิโล/ไทร วิจิต), ดร.* ๓ ๓๑๐๗ ๐๑๐๗๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) พร.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม. มหิดล, ๒๕๔๖ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๑
๕	ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธูธู* ID ๓ ๓๑๐๗ ๐๐๐๑๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) พร.ม. (ธรรมนิเทศ) พร.บ. (การสอนสังคมศึกษา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๘
๖	รศ. ดร.ประพันธ์ ศุภสร ID ๓ ๔๑๐๗ ๐๐๑๔๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พร.บ. (ศาสนา) ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม. ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๓๘
๗	ผศ. ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม ID ๓ ๓๔๔๙ ๐๐๔๘๖ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) พร.ม. (พระพุทธศาสนา) ศษ.บ. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) บศ. ๙ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕ ม. สุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๕ ม. รามคำแหง, ๒๕๔๕ ม. มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐
๘	ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี ID ๓ ๗๓๐๖ ๐๐๓๘๔ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) พร.ม. (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต) ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) วท.บ. (คหกรรมศาสตร์ทั่วไป)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓ ม. ราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๓๙ ม. ราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๓๕
๙	ดร.สมคิด เศษวงค์ ID ๓ ๑๒๐๑ ๐๑๘๗๒ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) พร.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม. มหาสารคาม, ๒๕๕๑ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘
๑๐	ดร.ปณัฏฐา สีสายุทธ ID ๓ ๓๐๙๙ ๐๐๑๖๒ XX X	พร.ด. (พระพุทธศาสนา) พร.ม. (พระพุทธศาสนา) นศ.ม. (การบริหารนวัตกรรมการสื่อสาร) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ สำหรับธุรกิจและการจัดการ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔ ม.เกษมบัณฑิต, ๒๕๖๐ ม.กรุงเทพ, ๒๕๓๕ ม.รามคำแหง, ๒๕๓๕ ม.ธรรมศาสตร์, ๒๕๖๓
๑๑	ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ID ๓ ๑๒๐๑ ๐๐๐๕๖ XX X	พร.ด. (ปรัชญา) พร.ม. (ปรัชญา) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม.รามคำแหง, ๒๕๔๕

หมายเหตุ: * อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

๕.๑.๑ นิสิตแผน ก ๑ และแผน ข จะเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๕.๑.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๕.๑.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ ทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๕.๑.๔ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๕.๑.๕ ผลงานวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีนักวิชาการกลั่นกรองและมีรายงานการประชุม (Proceedings)

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับธรรมนิเทศอย่างเป็นระบบและมีหลักการ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่างๆ ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการเขียนวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระได้และนำเสนอเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระอย่างมีจริยธรรมการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

๕.๓ ช่วงเวลา

๕.๓.๑ นิสิตที่ศึกษาตามแผน ก แบบ ก ๑ จะทำวิทยานิพนธ์ในภาคการศึกษาที่ ๑

๕.๓.๒ นิสิตที่ศึกษาตามแผน ข การค้นคว้าอิสระในภาคการศึกษาที่ ๔

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

๕.๔.๑ การศึกษาตามแผน ก ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๓๙ หน่วยกิต

๕.๔.๒ การศึกษาตามแผน ข การค้นคว้าอิสระจำนวน ๖ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

๕.๕.๑ ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวข้องกับการวิจัยทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๕.๕.๒ จัดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

๕.๕.๓ กำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา

๕.๕.๓ จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและจัดให้มีคลินิกวิทยานิพนธ์

๕.๕.๔ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ทั้งทางการบรรยายทางเอกสารและทางเว็บไซต์

๕.๖ กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ๒๕๕๘

๕.๖.๒ ในการสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระนิสิตต้องตอบข้อซักถามต่างๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระโดยคณะกรรมการสอบ หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๕.๖.๓ มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระทุกครั้ง

๕.๖.๔ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระมีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่ว่ากรณีใดๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้นก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระได้ทันเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ทั้งนี้การขยายเวลาต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ถือว่าสอบไม่ผ่านและจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสภาพนิสิตเท่า นั้น

๕.๖.๕ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับคือ

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๕.๖.๖ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ในหน้าอนุมัติ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควรแต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบและเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๕.๖.๗ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์โดยคณะกรรมการเสียงข้างมากมีมติให้ผ่านให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาด เมื่อทราบผลการประเมินและให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

หมวดที่ ๔
ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีและการปฏิบัติต่อนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารพุทธธรรม	- การเรียนการสอนในรูปแบบสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยเน้นสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีใหม่ และส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
๒. เป็นผู้สามารถประยุกต์ศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการสื่อสารพุทธธรรม	- กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง และเน้นประสบการณ์ตรงทั้งในห้องเรียนและนอกสถานที่ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน - ประยุกต์กระบวนการ Research-Based ในรายวิชาต่าง ๆ - ประยุกต์กระบวนการ Cognitive Skills และ Creative Problem Solving ในรายวิชาต่าง ๆ - การส่งเสริมให้นิสิตประยุกต์ศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ไปใช้ในการสื่อสารพุทธธรรมนอกห้องเรียน
๓. เป็นผู้มีความจรรยาบรรณด้านการสื่อสารพุทธธรรมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม	- การเรียนการสอนส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเกิดความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งตระหนักรู้เข้าใจถึงคุณธรรมจริยธรรมการใช้สื่อนวัตกรรมอย่างเท่าทันป้องกันความเสียหายที่จะเกิดจากการไม่รู้เท่าทันนวัตกรรมและใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่าอันแท้จริง และเกิดรับผิดชอบต่อสังคม โดยอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาทุกวิชา และมีรายวิชาบังคับไม่นับหน่วยที่นิสิตต้องศึกษาด้วย
๔. เป็นผู้มีความศรัทธาอุทิศตนหรือจิตอาสาเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	- การส่งเสริมให้นิสิตมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อทำงานด้านการสื่อสารพุทธธรรม โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีการสื่อสารพุทธธรรม ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจ หรือจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมการสื่อสารข่าวสารเกี่ยวกับภัยพิบัติธรรมชาติ โรคระบาด เป็นต้น

๕. เป็นผู้พัฒนาจิตปัญญาและสังคม โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเอง และพัฒนาสังคมอย่างไม่หยุดยั้ง พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะในการแก้ปัญหาตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) เพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหา นั้น ๆ และรู้จักวางตนเป็นแบบอย่างที่จะสามารถเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงาน การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ และส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร รวมทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษโดยการร่วมมือกับสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยอื่นๆ
--	---

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ๑.๑ ผลิตบัณฑิตทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่มีคุณธรรมจริยธรรม วินัย และค่านิยมอันดีงาม ในการสื่อสารพุทธธรรมแก่สังคม ๑.๒ มีศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการสื่อสารพุทธธรรมอย่างถูกต้องและเคารพในสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญา ๑.๓ สามารถวินิจฉัย และแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผล และค่านิยมอันดีงาม ๑.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑.๑ จัดการเรียนการสอนโดยศึกษากรณีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในภาควิชาการด้วยการนำมาวิเคราะห์และอภิปราย และภาคปฏิบัติในการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เห็นโทษ คุณ และประโยชน์ พร้อมกับการเป็นผู้มีน้ำใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อสังคมด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๑.๒ การสอนโดยใช้วิธีการแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้อยู่ในรายวิชาทุกวิชา ๑.๓ มีหมวดวิชาบังคับโดยตรงให้นิสิตศึกษาคือจริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสารพุทธธรรมที่เน้นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง และแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ ๑.๔ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำผู้ตามด้านคุณธรรมจริยธรรม	๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑.๑ ประเมินด้วยผลงานวิชาการ และการสื่อสารพุทธธรรมเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ๑.๒ ประเมินด้วยแบบทดสอบด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบวัดผล ๑.๓ ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม ๑.๔ ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล
๒. ด้านความรู้ ๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ	๒. ด้านความรู้ ๒.๑ จัดการเรียนรู้อย่างผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร โดยใช้	๒. ด้านความรู้ ๒.๑ ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน สัมภาษณ์ เทคโฮม

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน ๒.๒ มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์พุทธนวัตกรรมการสื่อสารใช้ร่วมกับศาสตร์สมัยใหม่ได้ ๒.๓ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย ๒.๔ สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการธรรมนิเทศ	วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง ๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการสมัยใหม่ควบคู่กับวิชาการพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๒.๓ จัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ทั้งในในคัมภีร์พระไตรปิฎก ข้อมูลปัจจุบัน และนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	๒.๒ ประเมินด้วยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ๒.๓ ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม ๒.๔ ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์หรือบูรณาการใช้ให้เป็นประโยชน์
๓. ด้านทักษะทางปัญญา ๓.๑ สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์พุทธนวัตกรรมการสื่อสารอย่างเหมาะสม ๓.๒ สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ ๓.๓ สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ๓.๔ สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติและนานาชาติ	๓. ด้านทักษะทางปัญญา ๓.๑ ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา ๓.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง ๓.๓ เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้สื่อกับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ๓.๔ การอภิปรายกลุ่ม	๓. ด้านทักษะทางปัญญา ๓.๑ วัดการแสดงออกทางการกระบวนการคิดและการแก้ไขปัญหา ๓.๒ วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ๓.๓ การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม ๓.๔ การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น การผลิตสื่อหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๔.๑ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของตนเอง ในการ พัฒนาความรู้ของตนเอง องค์กร และ สังคม ๔.๒ สามารถใช้ความรู้ในมาขึ้นนำองค์กร แก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ เหมาะสม ๔.๓ สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมี ปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน ๔.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำในองค์กร บริหารการทำงานเป็นทีมได้อย่าง เหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน ของกลุ่ม ๔.๕ สามารถตัดสินใจในการดำเนินงาน ด้วยตนเอง ประเมินตนเอง รวมทั้ง วางแผนปรับปรุงตนเองและองค์กรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ ๔.๑ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่ เน้นการเรียนการสอนที่มีการ ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและ ผู้สอน ๔.๒ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ ตาม การแสดงออกถึงภาวะความ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการ ปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงาน วิจัย ๔.๓ ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อ สังคม และการวางตัวที่เหมาะสม ตามกาลเทศะ ๔.๔ ฝึกฝนการประสานงานกับ ผู้อื่นทั้งภายในและภายนอก สถาบันการศึกษา	๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ ๔.๑ สังเกตพฤติกรรมและการ แสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจ เรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ๔.๒ สังเกตพฤติกรรมการแสดง บทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ๔.๓ สังเกต พฤติกรรม ความ รับผิดชอบในการเรียนและงานที่ ได้รับมอบหมาย การนำเสนอ ผลงาน การทำงานวิจัย และการ ร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม
๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลัก ตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ใน การศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยง ประเด็นปัญหาที่สำคัญ และซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางพุทธ นวัตกรรมการสื่อสารในเชิงลึกได้เป็น อย่างดี ๕.๒ สามารถสื่อสารด้านการพูด การ อ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งใน	๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๕.๑ จัดการเรียนการสอนรายวิชา ต่างๆ เพื่อให้ให้นิสิตได้ฝึกทักษะทั้ง ด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์ ๕.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ การสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้ เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและ ร่วมกับผู้อื่น ๕.๓ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะด้านการใช้ เทคโนโลยีประกอบการค้นคว้า	๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๕.๑ การทดสอบความรู้ และ เทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ ๕.๒ การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
วงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชน ทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ๕.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบ การศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร	อิสระ หรือวิทยานิพนธ์	

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้

๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

(๑) ผลิตภัณฑ์ทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม

(๒) มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

(๓) สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม

(๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓.๒ ด้านความรู้ (Knowledge)

(๑) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน

(๒) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารได้

(๓) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร สามารถประยุกต์พุทธนวัตกรรมการใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย

(๔) สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

- (๑) สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารอย่างเหมาะสม
- (๒) สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ
- (๓) สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์
- (๔) สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ

๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)

- (๑) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๒) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน
- (๓) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- (๔) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม
- (๕) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

- (๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางพุทธนวัตกรรมการสื่อสารในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี
- (๒) สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม
- (๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม				๒. ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อการสื่อสาร	●	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○	●	●
นวัตกรรมการสื่อสาร	○	●	○		●		○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○
ระเบียบวิธีวิจัยพุทธนวัตกรรมการ	○	●	○		○	○	●	○	●	○	○	○	○		○	○	○	○	●	○
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○
กรรมฐาน	●	●	○	○	●		○	○	●	○	○		○	●	●	○	○	○	○	●
จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○
ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○
พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
สัมมนาประเด็นพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○	●	●

รายวิชา	๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม				๒. ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
กลยุทธ์การสื่อสารพุทธธรรม	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
นวัตกรรมการสร้างสรรค์สารจากชาดก	●	●	○	○	●		○	○	●	○	○		○	●	●	○	○	○	○	●
งานพุทธศิลป์เพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
สื่อประเพณีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
การตีความพุทธพจน์เพื่อการเทศนาธรรม	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
ศิลปะการเทศนาธรรม	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
หลักการเขียนบทและสำนวนภาษาเพื่อการเทศนาธรรม	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
เทคนิคการสื่อสารเพื่อการเทศนาธรรม	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในงานธรรมทูต	●	●	○	○	●		○	○	●	○	○		○	●	●	○	○	○	○	●
พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
สัมมนาพุทธนวัตกรรมการเฉพาะเรื่องในงานธรรมทูต	●	●	○	○	●		○	○	●	○	○		○	●	●	○	○	○	○	●
การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●
เรื่องคัสตรในพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	●	●	○	○	●		○	○	●	○	○		○	●	●	○	○	○	○	●

รายวิชา	๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม				๒. ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
๖๐๔ ๒๐๐ วิทยานิพนธ์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●
๖๐๒ ๔๐๐ สารนิพนธ์	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○

หมวดที่ ๕
หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน	
		วิชาเลือก	วิชาบังคับและเอก
A	๔.๐๐	๙๕ - ๑๐๐	๙๕ - ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙	ต่ำกว่า ๘๐
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔	
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐	

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ สถานะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒.๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๒.๒.๓ ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้ข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๒.๒.๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ

๒.๒.๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๗ ผลงานของนิสิตและวิทยานิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- (๑) จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
- (๒) จำนวนสิทธิบัตร
- (๓) จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- (๔) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๓.๑ แผน ก แบบ ก ๑

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดให้เรียนเพิ่มทุกรายวิชา (ผ่าน S) ในหลักสูตร

๒) สอบผ่านการวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๔) การเผยแพร่วิทยานิพนธ์: ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารในระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะอุดมศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full –Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๕) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามปีสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ภาคผนวก ค)

๓.๒ แผน ข

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๒) สอบผ่านการวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) เสนอสารนิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๔) การเผยแพร่สารนิพนธ์: ผลงานสารนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์จะต้องนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full –Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) หรือได้รับการตีพิมพ์ หรือว่าได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะอุดมศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการก็ได้

๕) เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามปีสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ภาคผนวก ค)

หมวดที่ ๖ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

จัดให้มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

๑.๑ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน

๑.๒ สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ

๑.๓ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชา

และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาวิชา มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอน และมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่ ให้เข้าร่วมรับผิดชอบรายวิชา และมอบหมายงานบางส่วนในการดูแลนิสิต

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

๒.๑.๑ ส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาดูงานในองค์กรต่างๆ การลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๒.๑.๒ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้านการวิจัย สนับสนุนให้เขียนโครงการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยทั้งในระดับคณะ/มหาวิทยาลัยและทุนวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย

๒.๒ การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

๒.๒.๑ สนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

๒.๒.๒ สนับสนุนให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเข้าประชุม สัมมนา และอบรมทางวิชาการและวิจัย

๒.๒.๓ สนับสนุนให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการต่างๆการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม รับเชิญเป็นวิทยากรในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ รับเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินบทความวิจัย ตำแหน่งทางวิชาการ ประเมินโครงการวิจัยและเป็นคณะกรรมการวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๔ สนับสนุนให้อาจารย์ขอทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และตีพิมพ์บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัย

๒.๒.๕ สนับสนุนให้อาจารย์สร้างเครือข่ายทางวิชาการร่วมกับหน่วยงานและสถาบันทั้งในและต่างประเทศ

หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.ตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑) จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน ๓ ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๒) จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๓) มีการควบคุมภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔) มีการประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

๕) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๖) จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๗) มีการวางแผนติดตาม ควบคุมการดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ TQF ข้อ ๑-๕ ให้ครบถ้วนทุกตัวเป็นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. บัณฑิต

๑) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวัดผลและควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- ๒) มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
- ๓) อื่นๆ (ตามกำหนดเพิ่มเติมของบัณฑิตวิทยาลัย)

๓. นิสิต

- ๑) มีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการวัดผลประเมินผลเพื่อติดตามและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพกระบวนการรับนิสิตโดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใสชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- ๒) สำหรับนิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในการประกาศรับ หลักสูตรมีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนเข้าศึกษา อย่างมีระบบ มีกลไกนำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลติดตามเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนเข้ารับการการศึกษา
- ๓) มีกระบวนการดูแลให้คำปรึกษาและมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิตและให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยตลอดระยะเวลาที่มีสภาพเป็นนิสิต
- ๔) มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง
- ๕) มีระบบการสื่อสารข้อมูลให้เข้าถึงนิสิตอย่างทั่วถึง เช่น การสื่อสารผ่าน (e-mail) เป็นต้น
- ๔) อื่นๆ (ตามกำหนดเพิ่มเติมของบัณฑิตวิทยาลัย)

๔. คณาจารย์

- ๑) มีการวางแผนกระบวนการการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ โดยการรับอาจารย์ใหม่ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาพระพุทธศาสนาหรือสาขาที่สัมพันธ์หรือเกี่ยวข้อง โดยมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา ในการรับอาจารย์ใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบันและหลักสูตร มีกลไกการคัดเลือกที่เหมาะสมและโปร่งใส
- ๒) มีการวางแผนกระบวนการบริหารอาจารย์ อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและประเมินผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างชัดเจน และมีความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ มีระบบการกำหนดภาระงานและแรงจูงใจในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตรมีระเบียบและมีความโปร่งใสชัดเจน
- ๓) มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ โดยการกำหนดแผนการลงทุน งบประมาณและทรัพยากรและกิจกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำกับติดตามคุณภาพของอาจารย์อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์

สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ และมีการรักษาอัตราการคงอยู่ของอาจารย์ โดยการกำกับควบคุมให้อัตราอาจารย์มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้าในหลักสูตร โดยจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

๑) มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้นี้อาจารย์ที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าทันวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิดรายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

๒) มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

๓) มีกระบวนการในการวางแผนการสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีระบบ มีกลไกในการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และมีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำ มคอ. ๓

๔) มีการกำหนดเกณฑ์ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกัน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

๕) มีกระบวนการในการประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต การกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗) และมีการวางแผนการประเมินวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ

๖) มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

มีกระบวนการในการจัดการความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ โดยพิจารณาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตและอาจารย์
ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินการของหลักสูตร	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ และ/หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาชา (ถ้ามี)	X	X	X	X
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๓ อย่างน้อยก่อนเปิดการสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๕ ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา (ไม่มี มคอ.๖ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม)	X	X	X	X
๕. จัดทำรายงานการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X
๘. อาจารย์ใหม่ทุกคน (ถ้ามี) ได้รับการปฐมนิเทศหรือแนะนำด้านการเรียนการสอน	X	X	X	X
๙. อาจารย์ทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	X	X	X	X
๑๐. บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้ายมหาวิทยาลัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาวิทยาลัยใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			X	X

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑ การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์การเรียนการสอนนั้น จะพิจารณาจากผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต และการตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็จะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

๑.๒ การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นิสิตทำการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา และการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

๒.๑ การประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า

ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ซึ่งอาจารย์สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ จนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่าจะประเมินโดยใช้แบบสอบถาม หรืออาจจัดประชุมสัมมนาศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม

๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ

ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากนายจ้างหรือสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้มหาบัณฑิต

๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา

ดำเนินการโดยผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร หรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมผลการประเมินทั้งหมด จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาก็สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุกๆ ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มหาบัณฑิตอยู่เสมอ

ภาคผนวก ก

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ
หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุง

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
กับ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ธรรมนิเทศ หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	-ปรับชื่อใหม่จากเดิม “ธรรม นิเทศ” เป็น “พุทธนวัตกรรม การสื่อสาร” เพื่อให้ทันสมัย เข้ากับสถานการณ์
๑. รหัสและชื่อหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๗๖๒๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Dhamma Communication	๑. รหัสและชื่อหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๑๗๖๒๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย: พุทธศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ: Master of Buddhism Program in Buddhist Communication Innovation	-รหัส คงเดิม -ชื่อไทยใหม่: พุทธนวัตกรรม การสื่อสาร -ชื่ออังกฤษใหม่: Buddhist Communication Innovation
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ธรรม นิเทศ) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ: Master of Arts (Dhamma Communication) ชื่อย่อภาษาไทย: พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ: M.A. (Dhamma Communication)	๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธ นวัตกรรมการ สื่อสาร) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ: Master of Buddhism (Buddhist Communication Innovation) ชื่อย่อภาษาไทย: พธ.ม. (พุทธนวัตกรรมการ สื่อสาร) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ: M.B. (Buddhist Communication Innovation)	-ชื่อย่อไทย: พธ.ม. (พุทธ นวัตกรรมการสื่อสาร) -ชื่อย่ออังกฤษ: M.B.S. (Buddhist Communication Innovation)
๓. วิชาเอก: สาขาวิชาธรรมนิเทศ (Dhamma Communication)	๓. วิชาเอก: สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (Buddhist Communication Innovation)	วิชาเอก: พุทธนวัตกรรมการ สื่อสาร (Buddhist Communication Innovation)

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยจัดการศึกษา ๒ แผน คือ ๔.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาเน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ดังนี้ ๑) แบบ ก(๑) ทำเฉพาะ วิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา ๒) แบบ ก(๒) ศึกษารายวิชา ไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต ๔.๒ แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต	๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยจัดการศึกษา ๒ แผน คือ ๔.๑ แผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมจำนวน ๖ รายวิชา (๑๘ หน่วยกิต) โดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา ๔.๒ แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต	๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร ๔.๑ เปิดแผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา ๔.๒ แผน ข ศึกษา รายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต
๕. รูปแบบของหลักสูตร ๕.๑ รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้ ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ไม่มี ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ	๕. รูปแบบของหลักสูตร ๕.๑ รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศผู้ที่ใช้ภาษาไทยได้ดี ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ไม่มี ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	-จากให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ เป็น ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๖. สถานภาพของหลักสูตร ๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ เปิดภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ๖.๒ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ๖.๓ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ๖.๔ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ๖.๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐	๖. สถานภาพของหลักสูตร ๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ เปิดภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ๖.๒ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ๖.๓ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ๖.๔ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๖.๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	
๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่ว่า “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒” ในปีการศึกษา ๒๕๖๓	๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่ว่า “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘” ในปีการศึกษา ๒๕๖๖	- “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒” ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็น “เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘” ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๘. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๘.๑ ปรัชญาของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ มีความมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตให้มี ให้ความรู้มีความเชี่ยวชาญเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยเทคนิคด้านธรรมนิเทศแบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งมีศิลาจารย์ตรงตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และสามารถส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคมอย่างมีสุขภาพ ตลอดจนทั้งพัฒนาทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ ด้านจิตใจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ๖.๒ ความสำคัญของหลักสูตร ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเกิดปัญหาหลากหลายประการ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดไม่สามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศสามารถช่วยสร้างศิลาจารย์ตรงตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และให้ความรู้มีความเชี่ยวชาญเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยเทคนิคด้านธรรมนิเทศแบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่และด้วยทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ ทำให้บุคคลและสังคมมีความสุขทางกายและจิตอย่างมีประสิทธิภาพ ๖.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้ความรู้ดีและมีความเชี่ยวชาญ (สามารถ) ในการศึกษา วิจัย และสร้างองค์ความรู้ด้วยการวิเคราะห์หรือประยุกต์แบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างเท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ๑.๒.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้มีศิลาจารย์ตรงตาม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ๑.๒.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้มีความสามารถในการประยุกต์การสื่อสารหรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ และเป็นผู้นำทางสติปัญญาสามารถบริหารจัดการการสื่อสารเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๘. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๘.๑ ปรัชญาของหลักสูตร ผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบันอย่างมีสติปัญญาและคุณธรรม สรรค์สร้างพุทธนวัตกรรมการสื่อสารที่สามารถสร้างองค์ความรู้ทางการสื่อสารเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม ๘.๒ ความสำคัญของหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่แสดงถึงความเป็นมหาวิทยาลัยสำหรับบรรพชิตและคฤหัสถ์ มุ่งจัดการศึกษาด้านการสื่อสารพุทธธรรมหรือเทวศาสตร์ทางธรรมให้รู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน คือพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ซึ่งรวมไปถึงพฤติกรรม การสื่อสารของคนในยุคสื่อดิจิทัล-สื่อกิจกรรมรอบด้านทั้งในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต แล้วสรรค์สร้างพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร เพื่อพัฒนาตน พัฒนาคณะ พัฒนางาน พัฒนาจิตใจและสังคมให้ได้อย่างเหมาะสม เพราะหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารตระหนักดีว่า คนในสังคมกำลังเกิดความทุกข์คือขัดแย้งในตนเองและขัดแย้งทางสังคมแล้วใช้สื่อต่าง ๆ ที่มีความก้าวไกลสนองความต้องการของตนจนทำให้เกิดปัญหาหลากหลายตามมา ดังนั้น จึงเน้นผลิตมหาบัณฑิตด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารเพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาจิตใจโดยเริ่มจากจิตใจของตนเองแล้วไปสู่สังคมอย่างเหมาะสมต่อไป ๖.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๑.๓.๑ เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ให้ความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีและการปฏิบัติในการสื่อสารพุทธธรรม ๑.๓.๒ เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารให้สามารถประยุกต์ศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการตีความและการสื่อสารพุทธธรรม ๑.๓.๓ เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ให้มีคุณธรรมจริยธรรมด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารและมีความรับผิดชอบต่อสังคม	- ปรับใหม่ทั้งหมด - เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน คือหลักสูตรเน้นสู่ภาคปฏิบัติการเพื่อแก้ไข ปัญหาสังคมยุคดิจิทัล และมุ่งใช้พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง																																																																		
๙. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ๙.๑ หลักสูตร ๙.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต และระยะเวลาศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๙.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แผน ก แบบ ก ๒ และแผน ข ดังนี้ <table border="1"> <thead> <tr> <th>หมวดวิชา</th><th>แผน ก แบบ ก ๒</th><th>แผน ข</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. หมวดวิชาบังคับ</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต</td><td>๙</td><td>๙</td></tr> <tr> <td>๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต</td><td>(๑๕)</td><td>(๑๕)</td></tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเอก</td><td>๙</td><td>๑๒</td></tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือก</td><td>๖</td><td>๑๒</td></tr> <tr> <td>๔. วิทยานิพนธ์</td><td>๑๒</td><td>-</td></tr> <tr> <td>๕. สารนิพนธ์</td><td>-</td><td>๖</td></tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td><td>๓๙</td><td>๓๙</td></tr> </tbody> </table> หมายเหตุ : ๑) แบบ ก ๒ ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิตด้วย ๒) แผน ข ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิตด้วย	หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๒	แผน ข	๑. หมวดวิชาบังคับ			๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	๙	๙	๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)	(๑๕)	๒. หมวดวิชาเอก	๙	๑๒	๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒	๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-	๕. สารนิพนธ์	-	๖	รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	๙. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ๙.๑ หลักสูตร ๙.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต และระยะเวลาศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๙.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แผน ก แบบ ก ๑ และแผน ข ดังนี้ <table border="1"> <thead> <tr> <th>หมวดวิชา</th><th>แผน ก แบบ ก ๑</th><th>แผน ข</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. หมวดวิชาบังคับ</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต</td><td>-</td><td>๙</td></tr> <tr> <td>๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต</td><td>(๙)</td><td>(๑๕)</td></tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเอก</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>๒.๑ วิชาเอกนับหน่วยกิต</td><td>-</td><td>๑๒</td></tr> <tr> <td>๒.๒ วิชาเอกไม่นับหน่วยกิต</td><td>(๖)</td><td>-</td></tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือก</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>๓.๑ วิชาเลือกนับหน่วยกิต</td><td>-</td><td>๑๒</td></tr> <tr> <td>๓.๒ วิชาเลือกไม่นับหน่วยกิต</td><td>(๓)</td><td>-</td></tr> <tr> <td>๔. วิทยานิพนธ์</td><td>๓๙</td><td>-</td></tr> <tr> <td>๕. สารนิพนธ์</td><td>-</td><td>๖</td></tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td><td>๓๙</td><td>๓๙</td></tr> </tbody> </table> หมายเหตุ : ๑) แผน แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม (๑๘ หน่วยกิต) โดยไม่ต้องนับหน่วยกิตเพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา ๒) แผน ข ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิตด้วย	หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๑	แผน ข	๑. หมวดวิชาบังคับ			๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	-	๙	๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๑๕)	๒. หมวดวิชาเอก			๒.๑ วิชาเอกนับหน่วยกิต	-	๑๒	๒.๒ วิชาเอกไม่นับหน่วยกิต	(๖)	-	๓. หมวดวิชาเลือก			๓.๑ วิชาเลือกนับหน่วยกิต	-	๑๒	๓.๒ วิชาเลือกไม่นับหน่วยกิต	(๓)	-	๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	-	๕. สารนิพนธ์	-	๖	รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	- เปิดแผน ก แบบ ก ๑ และแผน ข - โครงสร้างแผน แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม (๑๘ หน่วยกิต) โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต -โครงสร้างแผน ข ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และการค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา () โดยไม่นับหน่วยกิต
หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๒	แผน ข																																																																		
๑. หมวดวิชาบังคับ																																																																				
๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	๙	๙																																																																		
๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)	(๑๕)																																																																		
๒. หมวดวิชาเอก	๙	๑๒																																																																		
๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒																																																																		
๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-																																																																		
๕. สารนิพนธ์	-	๖																																																																		
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙																																																																		
หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๑	แผน ข																																																																		
๑. หมวดวิชาบังคับ																																																																				
๑.๑ วิชาบังคับนับหน่วยกิต	-	๙																																																																		
๑.๒ วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๑๕)																																																																		
๒. หมวดวิชาเอก																																																																				
๒.๑ วิชาเอกนับหน่วยกิต	-	๑๒																																																																		
๒.๒ วิชาเอกไม่นับหน่วยกิต	(๖)	-																																																																		
๓. หมวดวิชาเลือก																																																																				
๓.๑ วิชาเลือกนับหน่วยกิต	-	๑๒																																																																		
๓.๒ วิชาเลือกไม่นับหน่วยกิต	(๓)	-																																																																		
๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	-																																																																		
๕. สารนิพนธ์	-	๖																																																																		
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙																																																																		
ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) Tipitaka Analysis ศึกษาสาระและพัฒนาการของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญที่เป็นจุดหมายสูงสุดหลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม	ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์เพื่อการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Tipitaka Analysis for Communication Arts วิเคราะห์เนื้อหาพุทธธรรมในพระไตรปิฎกโดยการตีความ เช่น ไตรสิกขา ไตรลักษณ์ อริยสัจ ๔ เป็นต้น แล้วคัดสรรมาประยุกต์กับศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อใช้ในการสื่อสารพุทธธรรมและสร้างนวัตกรรม	- ชื่อรายวิชา - แนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชา																																																																		

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๒ หลักการสื่อสารมวลชน ๓ (๓-๐-๖) Principle of Mass Communication ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แบบจำลอง ประเภท สภาพปัจจุบันของทฤษฎีการสื่อสารที่สามารถอธิบายพฤติกรรม การสื่อสารระดับต่าง ๆ องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ บทบาทและอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อสังคม ลักษณะและพฤติกรรมของผู้รับสารประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อสารเพื่อการพัฒนา	ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๒ นวัตกรรมสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Communication Innovation วิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร สื่อใหม่ การออกแบบสื่อและนวัตกรรม เทคนิควิธีการสร้างนวัตกรรมให้ได้นวัตกรรม แล้วนำมาประยุกต์ในการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสม กับเนื้อหาพุทธธรรมที่ผ่านการตีความมาแล้ว ในลักษณะหลายมิติ สื่อ ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการประเมินผล	- เปลี่ยนชื่อรายวิชาใหม่ - แนวสั้งเขบเพื่ให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชา
ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖) Research Methodology of Dhamma Communication ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย เทคนิควิธีการวิจัยที่มีการใช้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ โดยการวางแผน และควบคุมโครงการวิจัย รวมทั้งการฝึกปฏิบัติเขียนโครงร่างการวิจัยทางธรรมนิเทศ	ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Research Methodology Buddhist Communication Innovation ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย เทคนิควิธีการวิจัยที่มีการใช้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเน้นทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ ภาคเอกสารและภาคสนาม การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวางแผน และควบคุมโครงร่างงานวิจัยและโครงร่างวิทยานิพนธ์สำหรับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	- ปรับชื่อรายวิชา - ปรับแนวสั้งเขบเพื่ให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชา
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษธรรมนิเทศ (๓) (๓-๐-๖) English in English ศึกษาธรรมนิเทศผ่านภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนโดยเน้นฝึกหาคการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านธรรมนิเทศ การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยทางธรรมนิเทศในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิต	ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม (๓) (๓-๐-๖) English for Buddhadhamma Communication ศึกษาภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน โดยเน้นฝึกหาคการใช้ศัพท์เฉพาะวิชาการด้านการสื่อสารพุทธธรรม การอ่านคัมภีร์หรือตำรางานวิจัยด้านที่เกี่ยวกับการสื่อสารพุทธธรรมในภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิชาการของนิสิตพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	- ปรับชื่อรายวิชา - ปรับแนวสั้งเขบเพื่ให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชา

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๒๐๕ ธรรมฐาน (๓) (๓-๐-๖) Buddhist Meditation ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๒๐๕ ธรรมฐาน (๓) (๓-๐-๖) Buddhist Meditation วิเคราะห์การตีความสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่พระพุทธเจ้าและพระสาวกใช้ในการสื่อสาร รวมทั้งรูปแบบ วิธีการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักกรรมฐานร่วมสมัยในสังคมไทย และฝึกปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อพัฒนาการสื่อสารภายในตนเองและสื่อสารภายนอกหรือสื่อสารเพื่อสังคม	- ชื่อรายวิชาคงเดิม - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อสาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๐-๖) Seminar on Thesis ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียนบทความวิจัย	ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๖๐๐ ๔๐๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร (๓) (๓-๐-๖) Ethics and Laws in Communication วิเคราะห์จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสารมวลชน สื่อสมัยใหม่ และศึกษาประเด็นปัญหาในเชิงจริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร	- ตัดรายวิชาสัมมนาวิทยานิพนธ์ออก - นำรายวิชาจริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร ซึ่งอยู่ในหมวดวิชาเลือกมาแทน
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓)(๓-๐-๖) Usage of Pali I ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตภัฏฐกถาและธรรมปทัฏฐกถาประกอบ	ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๑๐๒ ๓๐๒ ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม (๓) (๒-๒-๕) Pali for Buddhaddhamma Communication ศึกษาการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตภัฏฐกถา ธรรมปทัฏฐกถา มงคลัตถทีปนี และวิสุทธิมรรคประกอบและฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ในการสื่อสารพุทธธรรม	- ปรับชื่อรายวิชาเพิ่มเติม - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชา
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต) ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓)(๓-๐-๖) Usage of Pali II ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมงคลัตถทีปนีและวิสุทธิมรรคประกอบ	ยุบเหลือเพียงวิชาคือ ภาษาบาลีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม	- ยุบเหลือเพียงวิชา เพื่อลดรายวิชาซึ่งมีจำนวนมากเกินไป

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๖ พุทธวิธีการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Buddhist Communication ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิด หลักการ วิธีการสื่อสารของพระพุทธเจ้า รูปแบบต่าง ๆ ผลสำเร็จของการสื่อสาร การสื่อสารของพระพุทธเจ้า ที่มีผลต่อการสื่อสารในปัจจุบัน และการประยุกต์ วิธีการสื่อสารของพระพุทธเจ้ามาใช้ในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๖ พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๒-๕) Buddhist Communication Innovation วิเคราะห์การตีความพุทธธรรมที่พระพุทธเจ้าทรง สื่อสารมาแล้วในแบบต่าง ๆ แล้วนำมาประยุกต์กับ นวัตกรรมที่เหมาะสมในปัจจุบันทั้งรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการ ประเมินผล	- ปรับชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้ สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นสู่ภาคปฏิบัติ
ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๗ การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ ๓ (๓-๐-๖) Integrated Buddhaddhamma Communication ศึกษาแนวคิดการสื่อสารหลักพุทธธรรมสำคัญที่ เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้แบบบูรณาการ เช่น ศึกษา ๓ สติปัฏฐาน ๔ สัมมปธาน ๔ อริยสัจ ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ เวสาร์ชกรณธรรม ๕ สัปปริสธรรม ๗ กัลยาณมิตรธรรม ๗ โพฆณค์ ๗ และมรรคมีองค์ ๘ เป็นต้น	ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๗ การใช้เหตุผลเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๒-๕) Arguments for Buddhaddhamma Communication ศึกษาแนวคิด หลักการใช้เหตุผล การแสดง เหตุผล และการตอบปัญหาโดยใช้หลักการตีความใน การสื่อสารอย่างมีเหตุมีผล มีหลักฐาน อ้างอิง มีที่มา ที่ไปรองรับ เช่น มลลนทปัญหา เนตติปรณ เป็นตัน พร้อมทั้งข้อสรุป เสนอแนะที่ประเมินออกมาเป็น รูปธรรม และฝึกทักษะการใช้เหตุผลในการตีความ พุทธธรรมเพื่อใช้ในนวัตกรรมการสื่อสาร	- ปรับชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้ สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นสู่ภาคปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม๓ (๓-๐-๖) Media Production for Dhammadhamma Propagation ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ การวางแผนเพื่อการผลิตสื่อที่เหมาะสม กระบวนการผลิตสื่อรวมทั้งเทคนิคและกรรมวิธีการผลิตสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสมัยใหม่ เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการเผยแผ่พุทธธรรม	ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๘ การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๕-๒) Media Production for Buddhaddhamma Communication ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ การวางแผนเพื่อการผลิตสื่อที่เหมาะสม กระบวนการผลิตสื่อรวมทั้งเทคนิคและกรรมวิธีการผลิตสื่อในยุคดิจิทัล-สื่อกิจกรรม และฝึกทักษะการผลิตสื่อเพื่อนำไปสร้างนวัตกรรมใช้ในการสื่อสารพุทธธรรม เช่น ยูทูบ เฟสบุ๊ก เป็นต้น รวมถึงการนำไปทดลองใช้และการประเมินผล	- ปรับชื่อภาษาไทยจาก “การเผยแผ่” เป็น “การสื่อสาร” - ปรับแนวสังเขปใหม่ - เพิ่มการฝึกทักษะการผลิตสื่อในการสื่อสารพุทธธรรม
ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาธรรมนิเทศ Seminar on Dhamma Communication สัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางธรรมนิเทศ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงปัจจัยทางด้านบริบทและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการสื่อสารเชิงพุทธ การสื่อสารองค์กร โดยให้นำเอาทฤษฎีและหลักการที่ได้จากการศึกษามาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีตัวอย่างจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเข้าใจปัญหาเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง	ค. วิชาเอก (แบบนับหน่วยกิต) ๖๐๔ ๓๐๙ สัมมนาประเด็นพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Seminar in Buddhist Communication Innovation Issue สัมมนาด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารโดยการวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และแนวโน้มในอนาคตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก รวมทั้งการเสริมสร้างประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือศึกษาดูงาน เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก เพื่อพัฒนางานด้านพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	- ปรับชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
ง. วิชาเลือก ๖๐๔ ๓๑๐ หลักการเขียนข่าวและการเขียนที่สร้างสรรค์เพื่อการเผยแพร่ ๓(๓-๐-๖) Principle of News Writing and Creative Writing for Propagation ศึกษาหลักการ รูปแบบ ประเภท องค์ประกอบที่เหมาะสมกับข่าว วิธีการเขียนข่าว การประเมินคุณค่าข่าว และการใช้ภาษาและวิธีการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เช่น บทความประเภทต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในสื่อมวลชนปัจจุบันเน้นการรวบรวมข้อมูล การประมวลเนื้อหา การเรียบเรียง การถ่ายทอดความคิด หน้าที่และความสัมพันธ์ในกองบรรณาธิการเพื่อใช้ในการเผยแพร่	วิชาเลือก : กลุ่ม ๑ วิชาการผลิตเพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๖๐๔ ๓๑๐ กลยุทธ์พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๕-๒) Strategy of Buddhist Communication Innovation วางแผน และทำกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการนำเอาพุทธธรรมที่ผ่านการตีความมาแล้วไปประยุกต์หรือบูรณาการกับการสร้างนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และนำเสนอต่ออาจารย์ประจำวิชาและสังคมในระบบออนไลน์-ออฟไลน์	- เพิ่มวิชาเลือก เป็นกลุ่ม ๑ ใหม่ - เปลี่ยนเป็นชื่อรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นภาคปฏิบัติ
๖๐๔ ๓๑๑ จริยธรรมและกฎหมายในการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Ethics and Laws in Communication ศึกษาจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสารมวลชน สื่อสมัยใหม่ และศึกษาประเด็นปัญหาในเชิงจริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร	๖๐๔ ๓๑๑ นวัตกรรมการสร้างสรรค์สารจากชาดก ๓ (๒-๕-๒) Creative Message Innovation from Jataka Stories หลักการและเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการตีความและการสร้างสรรค์สารและเนื้อหาจากชาดก โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องและออกแบบเนื้อหาสื่อ และฝึกปฏิบัติสร้างสรรค์สารและเนื้อหาจากชาดก	- ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต - เป็นรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปรายวิชาใหม่ - เน้นภาคปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๖๐๔ ๓๑๒ การสื่อสารผ่านงานพุทธศิลป์ ๓ (๓-๐-๖) The Communicating Dhamma from the Buddhist Arts ศึกษาการสื่อสารจากงานพุทธศิลป์ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประติมากรรม ด้านจิตรกรรม ด้านวรรณกรรม เป็นต้น และการรับสารจากการสื่อสารจากงานพุทธศิลป์	๖๐๔ ๓๑๒ งานพุทธศิลป์เพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๒-๕) Buddhist Arts for Buddhaddhamma Communication ศึกษางานพุทธศิลป์ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประติมากรรม ด้านจิตรกรรม ด้านวรรณกรรม เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การตีความและนำเสนอ นวัตกรรมสื่อสาร	- ปรับชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชา - เน้นภาคปฏิบัติ
๖๐๔ ๓๑๓ การสื่อสารเชิงพุทธกับประชาคมอาเซียน ๓ (๓-๐-๖) Buddhist Communication and ASEAN Community ศึกษากระบวนการสื่อสารในทางพระพุทธศาสนาทั้งการสื่อสารกับตนเองและผู้อื่น เพื่อสร้างสรรค์การอยู่ร่วมกันในสังคมที่ดีงามกับประชาสังคมอาเซียน	๖๐๔ ๓๑๓ สื่อประเพณีเพื่อการสื่อสารพุทธธรรม ๓ (๒-๒-๕) Traditional Media for Buddhaddhamma Communication ศึกษาสื่อประเพณี วัฒนธรรมของสังคมไทยที่ได้สร้างสรรค์และสั่งสมมาตั้งแต่อดีตกลายเป็นเครื่องมือส่งรับและเก็บข่าวสารที่เป็นสัญลักษณ์และเอกลักษณ์สืบทอดสู่สังคมในรูปแบบ คำพูด ข้อเขียน บทเพลง ดนตรี การละเล่น หัตถกรรม การแต่งกาย ฯลฯ โดยผ่านการตีความมาแล้วไปประยุกต์หรือบูรณาการกับการสร้างนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และนำเสนอต่ออาจารย์ประจำวิชาและสังคมในระบบออนไลน์-ออฟไลน์	- ตัด การสื่อสารเชิงพุทธกับประชาคมอาเซียนออก - เปลี่ยนเป็นรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นภาคปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๖๐๔ ๓๑๔ การสื่อสารกับองค์กรเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม Communication and Organization for Dhammadhamma Propagation ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาลักษณะ การบริหารและการดำเนินงานองค์การเพื่อ การเผยแผ่พุทธธรรม รูปแบบความสำคัญของกระบวนการ สื่อสารในองค์การ ความสัมพันธ์ของระบบสื่อสารกับองค์การ การบริหารงานบุคคลกับการจัดระบบสื่อสาร เทคนิคการ บริหารสื่อสาร อิทธิพลของสื่อที่มีต่อองค์การ กระบวนการ วิเคราะห์งานสื่อสารเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	วิชาเลือก : กลุ่ม ๒ วิชาการเทศนาธรรม ๖๐๔ ๓๑๔ การตีความพุทธพจน์เพื่อการ เทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒) Interpretation of Buddhavajana for Dhamma Preaching วิเคราะห์ลักษณะและที่มา ตีความ ความหมายและเนื้อหาตามแนวพุทธพจน์ ขยายความหัวข้อหรือประเด็นเพื่อให้ได้แนว ทางการพรรณนาความ และฝึกตีความพุทธ พจน์เพื่อประยุกต์ในการเทศนาธรรมเพื่อ แก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน	-ตัด การสื่อสารกับ องค์กรเพื่อการเผยแผ่ พุทธธรรม ออก - เพิ่มวิชาเลือก เป็นกลุ่ม ๒ เข้ามาใหม่ - เพิ่มวิชาเลือก เป็นชื่อ รายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้ สอดคล้องกับชื่อรายวิชา ใหม่
	๖๐๔ ๓๑๕ ศิลปะการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒) Arts of Dhamma Preaching ศึกษาหลักการและวิธีการเทศนา วิธีการ วางโครงสร้างเทศนา สำนวนเทศนา ลีลา เทศนา ตลอดจนศิลปะการเทศนาแบบต่าง ๆ และฝึกฝนศิลปะการเทศนาด้วยการวางโครง เทศนา การตีความหลักพุทธธรรม การใช้อุปมา อุปมัย การเล่าเรื่องหรือนิทาน รวมถึงศิลปะ การเทศนาปุจฉา-วิสัชนา การเทศนาแจ้ง และ การเทศนามหาชาติ เป็นต้น และวิธีในการ เทศนาต่าง ๆ ที่สามารถอธิบายการ เปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ ทัศนคติ และ พฤติกรรมของผู้ฟัง รวมถึงความสามารถในการ โน้มน้าวใจ	-เป็นวิชาเลือก ในกลุ่ม ๒ - เปลี่ยนเป็นชื่อ รายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้ สอดคล้องกับชื่อรายวิชา ใหม่ - เน้นสู่การปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
	๖๐๔ ๓๑๖ หลักการเขียนบทและสำนวนภาษาเพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒) Principles of Writing Scripts and Language Expressions for Dhamma Preaching ศึกษาหลักการและวิธีการเขียนบทเทศนาให้ไพเราะ ให้กะทัดรัด พร้อมทั้งฝึกฝนการเขียนอธิบายความด้วยภาษาเขียนที่ชัดเจน แจ่มแจ้ง และศึกษาลักษณะสำนวนโวหาร รวมถึงความหมาย การใช้ วิธีการสร้าง ศิลปะการจดจำสำนวนโวหาร พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติ	- เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นภาคปฏิบัติ
	๖๐๔ ๓๑๗ เทคนิคการสื่อสารเพื่อการเทศนาธรรม ๓ (๒-๕-๒) Communication Techniques for Dhamma Preaching ศึกษาหลักการและวิธีการใช้สื่อสารทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเทคนิคการแสดงธรรมผ่านสื่อสมัยใหม่ เช่น ยูทูบ เฟสบุ๊ก ฯลฯ โดยฝึกปฏิบัติจริง	- เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อรายวิชาใหม่ - เน้นภาคปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
	วิชาเลือก กลุ่ม ๓ : วิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสารกับงานธรรมทูต ๖๐๔ ๓๑๘ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในงานธรรมทูต ๓ (๒-๕-๒) Buddhist Communication Innovation in Dhammaduta work ศึกษาหลักการและวิธีการทำงานของธรรมทูตและการตีความพุทธธรรมสำหรับงานธรรมทูตและประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่อสังคมโลกปัจจุบัน เพื่อใช้ในงานพระธรรมทูต โดยฝึกปฏิบัติจริง	- เพิ่มวิชาเลือก เป็นกลุ่ม ๓ ใหม่ - เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - ปรับแนวสังเขปรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อ - เน้นภาคปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
	๖๐๔ ๓๑๙ พุทธนวัตกรรมการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม ๓ (๒-๕-๒) Buddhist Communication Innovation in Multicultural Societies ศึกษาการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางด้านต่างๆ เช่น ภาษา ศาสนา การแต่งกาย ฯลฯ และการตีความพุทธธรรมสำหรับสังคมพหุวัฒนธรรมแล้วประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่อสังคมโลกปัจจุบัน เพื่อใช้ในงานพระธรรมทูต โดยฝึกปฏิบัติจริง	- เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาใหม่ - เน้นสู่การปฏิบัติ
	๖๐๔ ๓๒๐ สัมมนาพุทธนวัตกรรมการเฉพาะเรื่องในงานธรรมทูต ๓ (๒-๒-๕) Seminar Buddhist Innovation in Selected topics in Dhammaduta work ศึกษางานเผยแผ่พระธรรมทูต การติดต่อประสานงานกับพระธรรมทูต การสร้างเครือข่ายพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ทั้งยุโรป อเมริกา เอเชีย และออสเตรเลีย โดยนำประเด็นที่เกี่ยวกับพุทธนวัตกรรมการที่เป็นปัญหามาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงงานพระธรรมทูต และประยุกต์พุทธนวัตกรรมการใช้ในการสื่อสารให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันทันทั่วทั้ง	- เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาใหม่ - เน้นสู่การปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
	๖๐๔ ๓๒๑ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพื่อพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๒-๕-๒) Social work Administration for Buddhist Communication Innovation ศึกษาดูงานมูลนิธิ สมาคมสงเคราะห์องค์การการทำงานจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ในการบริหารจัดการและทำประโยชน์แก่สังคมในการช่วยเหลือเด็กเยาวชน สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และนำมาตีความพุทธธรรมสำหรับการบริหารงานสังคมสงเคราะห์แล้วประยุกต์กับนวัตกรรมการสื่อสารที่เหมาะสมและที่ทันต่องานสังคมสงเคราะห์ เพื่อใช้ในการบริหารงานสังคมสงเคราะห์ โดยฝึกปฏิบัติจริง	- เป็นชื่อรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาใหม่ - เน้นสู่การปฏิบัติ
	๖๐๔ ๓๒๒ เรื่องคัดสรรในพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) Selected Topics in Buddhist Communication Innovation นำเสนอประเด็นเรื่องราวปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบันซึ่งได้รับการคัดสรรแล้วมาอภิปราย และหาข้อสรุปที่ดีในรูปแบบวิธีการวิจัยสำหรับพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร	- เป็นรายวิชาใหม่ - เป็นแนวสังเขปเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาใหม่ - เน้นสู่การปฏิบัติ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	เหตุผลการปรับปรุง
๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ (๐-๐-๖) Thesis เป็นโครงการศึกษาวิจัยเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตาม ลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ (๐-๐-๖) Thesis ศึกษาวิจัยและพัฒนาโดยเขียนเป็น โครงการวิทยานิพนธ์เฉพาะสาขาวิชาพุทธ นวัตกรรมการสื่อสารที่นิสิตสนใจซึ่งมีเนื้อหา ตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	-ปรับแนวสั้งเขบให้ชัดเจน เพื่่อมุ่งสู่่องค์ความรู้ด้าน พุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
๖๐๔ ๔๐๐ สารนิพนธ์ ๖ (๐-๐-๖) Independent Studies เป็นโครงการศึกษาวิจัยเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตาม ลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	๖๐๔ ๔๐๐ สารนิพนธ์ ๖ (๐-๐-๖) Independent Studies ศึกษาวิจัยและพัฒนาโดยเขียนเป็น โครงการสารนิพนธ์เฉพาะสาขาวิชาพุทธ นวัตกรรมการสื่อสารที่นิสิตสนใจซึ่งมีเนื้อหา ตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	-ปรับแนวสั้งเขบให้ชัดเจน เพื่่อมุ่งสู่่องค์ความรู้และ ภาคปฏิบัติด้านพุทธ นวัตกรรมการสื่อสาร

ภาคผนวก ข

ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๘	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาการศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมและรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักเรียนและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตมีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ w ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การพ้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคุณสมบัติบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนนั้นทั้งหมดพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกตินับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาใดต้องลาพักการศึกษา ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไข และมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ w ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ w ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องไปรื้อถอนจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาหรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษาระดับและค่าระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่เน้นหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อนวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น

๔ ระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผล และส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีการสอบ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีการสอบและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้รับใบในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจ แต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตามให้ทำการวัดผล รายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้นเป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกต้องลงทะเบียนศึกษาวิชานั้นอีก และสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิมหรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน และหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I S U W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕ การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ อนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา พุทธศาสตรมหาบัณฑิตหรือปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

การนำวิทยานิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณี ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S เป็น U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์รับปริญญา

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗ ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชา

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วใน ข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระงับการออกใบแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบ เป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณีตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษาน้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนดคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี

(๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระ

การดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณะบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณะบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒**

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ และการสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงเห็นสมควรวางระเบียบว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ บัณฑิตวิทยาลัยจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

**หมวดที่ ๒
การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการลงทะเบียน**

ข้อ ๔ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๔.๑ ให้นิสิตจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๔.๒ โครงร่างวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๖) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย
- (๗) โครงสร้างของรายงานวิทยานิพนธ์
- (๘) บรรณานุกรม
- (๙) เชิงอรรถ

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๓ การเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๘ ชุดต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๔ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ และโครงร่างวิทยานิพนธ์ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาแต่ละครั้งประธานกรรมการอาจให้นิสิตเข้าชี้แจงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์ด้วยก็ได้

๔.๕ ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อนั้นต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๔.๖ เมื่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตละหัวข้อวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ ๕ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

๕.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต

๕.๒ นิสิตระดับปริญญาเอกที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๕.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียน ในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นำนิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๖.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่แต่ไม่ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก

๖.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๗.๑ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ท่าน แต่ไม่เกิน ๓ ท่าน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ท่าน

๗.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาโท ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๗.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๗.๔ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำวิทยานิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๘ การเขียนวิทยานิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงวิทยานิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดวิทยานิพนธ์ ตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙ การขอสอบวิทยานิพนธ์

๙.๑ นิสิตระดับปริญญาโทมีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๙.๒ นิสิตระดับปริญญาเอกมีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๙ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๙.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบวิทยานิพนธ์ ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๙.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๙.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมกับเสนอวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๙.๖ ใ้บัณฑิตวิทยาลัยส่งวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

๑๐.๑ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๐.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายงานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๐.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ใ้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๕

การประเมินผลวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๑ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๑๑.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผลในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๑.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๑๑.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย

๑๑.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP

๑๑.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๑.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๒ การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๒.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วย บทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๒.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยวิทยานิพนธ์ตามจำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๒.๓ วิทยานิพนธ์และบทคัดย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๓

ข้อ ๑๔ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐**

อนุญาตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒
- (๒) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๓) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๔) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๖ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๑ ให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตามขั้นตอน

๖.๒ โครงร่างวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๗) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย
- (๘) โครงสร้างของรายงานวิทยานิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๙) บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- (๑๐) ประวัติผู้วิจัย

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ และข้อกำหนดอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๓ การเสนอขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๖ ฉบับ ในจำนวนนี้ต้องมีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคน บนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๔ นิสิตที่ประสงค์จะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณ ที่มีเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามชั้วคร่าว ต้องส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ในวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๕ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาสอบแต่ละครั้ง นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ด้วย

๖.๖ เมื่อนิสิตแก้ไขหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ตามมติคณะกรรมการแล้วให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘.๑ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๔ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อ ผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ในหัวข้อนั้นต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ เมื่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตและหัวข้อวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

๗.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๕.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากไม่สามารถชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องยื่นคำร้องขอชำระค่าลงทะเบียนล่าช้าต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ หากเกินต้องชำระเป็นค่าปรับในอัตราค่าลงทะเบียนล่าช้า จำนวน ๕๐ บาท ต่อ ๑ วันทำการ

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์

๘.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งหัวข้อและโครงร่างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน ๔ ชุด

๘.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่ โดยไม่ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก ยกเว้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นความประสงค์ส่วนตัวของนิสิต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว พบว่าไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก

๘.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องและได้เข้าชี้แจงแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ รูปคน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน

๙.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาขั้นใดขั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๔ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำวิทยานิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๑๐ การเขียนวิทยานิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงวิทยานิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดวิทยานิพนธ์ ตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๑ การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

๑๑.๑ นิสิตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๙ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒.๑ (หลักสูตรภาษาไทย) ผู้ได้รับผลการศึกษาดังแต่ ๖ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๓ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑.๑ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ผู้ผ่านรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบ ๓ รายวิชาแล้ว และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕

การสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๒ การขอสอบวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๒ นิติระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้อนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่ยกขัตติวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบวิทยานิพนธ์ ๑ ฉบับต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๑๒.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๑๒.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมกับเสนอวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๑๒.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยส่งวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

๑๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่านประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๓.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายงานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๓.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน รายงานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบ

๑๓.๔ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๖

การประเมินผลวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๑๔.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผลในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๔.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๑๔.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๑๔.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In progress)

๑๔.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๔.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๕.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้วให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วย บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด และแผ่นซีดีบันทึกไฟล์หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทั้งที่เป็นแบบไฟล์ Microsoft Word และไฟล์ Adobe PDF จำนวนไฟล์ละ ๑ แผ่น ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๕.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยวิทยานิพนธ์ตามจำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๕.๓ วิทยานิพนธ์และบทความต้องทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติวิทยานิพนธ์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๖

ข้อ ๑๗ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมปาณโณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่อให้การศึกษาวិชากรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
------------	-------------	---	----------

วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
---------	-------------	---	----------

วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
-----------	-------------	---	----------

วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
-------------	--	----	----------

รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต
-------------	-------------	----	----------

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

(พระราชรัตน์โมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงสร้างวิทยานิพนธ์**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๔.๒ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดส่วนประกอบของโครงสร้างวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ ชัดเจน ดังนี้

๑. ให้มีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคนบนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ให้มีประวัติย่อของนิสิตผู้เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แนบในส่วนท้ายด้วย

๓. ระเบียบวิธีวิจัยและแบบสอบถามชั่วคราว สำหรับวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณนิสิตต้องส่งก่อนวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓ วัน

ให้นิสิตผู้ประสงค์จะสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์จำนวน ๑ ชุด เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๘ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์**

เพื่อการดำเนินการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีช่วงระยะเวลาที่แน่นอน อันจะทำให้บัณฑิตผู้ประสงค์จะขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์สามารถวางแผนจัดทำได้สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จึงประกาศกำหนดการไว้เป็นแนวปฏิบัติดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันที่ ๒๐ - ๒๘ กุมภาพันธ์	ของทุกปี
ครั้งที่ ๒	วันที่ ๒๐ - ๓๑ พฤษภาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๓	วันที่ ๒๐ - ๓๑ สิงหาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๔	วันที่ ๒๐ - ๓๐ พฤศจิกายน	ของทุกปี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระศรีสิทธิมนี)

รักษาการคณบดี

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตหลักสูตรศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตหลักสูตรศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้ระดับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

๓๐.๘ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ

วิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง
วิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์
(Pre-review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

- ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปรินิพพานในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ.๒๕๔๒
- ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดรหัสประจำรายวิชา
- คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการ
พัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ พ.ศ.๒๕๖๔
- คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องแต่งตั้งอาจารย์
ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
นวัตกรรมการสื่อสาร พ.ศ.๒๕๖๔
- ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องอนุมัติและเปิดสอน
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร พ.ศ.
๒๕๖๔

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญามีสามชั้น คือ

- เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”
 - โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”
 - ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสประจำรายวิชา

เพื่อให้การกำหนดรหัสประจำรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสประจำรายวิชา ไว้ดังต่อไปนี้

ก. การกำหนดรหัสประจำรายวิชา ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- ๑) รหัสรายวิชา
- ๒) ชื่อวิชา
- ๓) จำนวนหน่วยกิต
- ๔) จำนวนชั่วโมงบรรยาย
- ๕) จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการ
- ๖) จำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลา

๑. รหัสรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยเลข ๖ หลัก ตัวอย่าง ๑๐๑ ๒๑๑

๑.๑ เลขตัวที่ ๑ หมายถึง คณะและระดับของหลักสูตร ดังนี้

๑) เลข ๑	หมายถึง คณะพุทธศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๒) เลข ๒	หมายถึง คณะครุศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๓) เลข ๓	หมายถึง คณะมนุษยศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๔) เลข ๔	หมายถึง คณะสังคมศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี

- ๕) เลข ๕ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ๖) เลข ๖ หมายถึง หลักสูตรระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
- ๗) เลข ๗ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ๘) เลข ๘ หมายถึง หลักสูตรระดับพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
- ๙) เลข ๙ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรหลังพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

๖. จำนวนศึกษานอกเวลา

คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ และต้องเป็นเลขไม่มีทศนิยม ไม่เกิน ๒ หลัก

ข. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

- ๑. การกำหนดรหัสรายวิชาใหม่เพื่อใช้กับรายวิชาใหม่ สามารถกระทำได้ทันที
- ๒. การเปลี่ยนชื่อรายวิชาเดิมเป็นชื่อใหม่ และใช้รหัสรายวิชาใหม่ กระทำได้แต่ต้องตรวจสอบให้ละเอียดก่อนว่าไม่ซ้ำซ้อนกับรหัสรายวิชาอื่น
- ๓. การเปลี่ยนชื่อรายวิชาเดิมเป็นชื่อใหม่ แต่ใช้รหัสเดิมจะกระทำไม่ได้ ยกเว้นแต่จะได้ประกาศยกเลิกการใช้รหัสรายวิชานั้นเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ ปีแล้ว และรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนแล้ว แต่ยังไม่มีการผลิตลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่และหลักสูตรใหม่ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

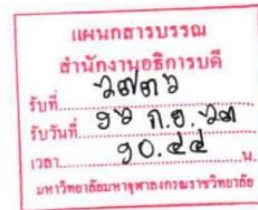

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓, ๑๑๒๗

ที่ อว ๘๐๐๑/๒๑๖

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติลงนามในคำสั่ง

กราบเรียน อธิการบดี

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ซึ่งจะครบรอบ ๕ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัยจึงเสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามความทราบแล้ว นั้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงขออนุมัติลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อพิจารณาผลงานต่อไป ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน อธิการบดี

☒ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

☐ เพื่อทราบ

(พระสุวรนเมธากรณ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

๑๙/๘/๖๕

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ. ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ประสานงาน : พระมหาสันติ อธิภทโท, ดร.

โทร. ๐๖๒-๕๕๕-๑๖๘๓

Email. Santinatha@hotmail.com

เรียน อธิการบดี

☒ เห็นควรอนุมัติ

☐ เพื่อโปรดทราบ

(พระเทพปรมณี)

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

๑๙/๘/๖๕

(พระราชปรีดีทิพย์)

อธิการบดี

๒๕/๘/๖๕

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๐๑๔/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต และพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎี บัณฑิต และหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรประจำบัณฑิตวิทยาลัย

๑. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
๒. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ที่ปรึกษา
๔. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ที่ปรึกษา
๕. รองอธิการบดีวิทยาลัยเขตเชียงใหม่	ที่ปรึกษา
๖. รองอธิการบดีวิทยาลัยเขตนครสวรรค์	ที่ปรึกษา
๗. รองอธิการบดีวิทยาลัยเขตหนองคาย	ที่ปรึกษา
๘. รองอธิการบดีวิทยาลัยเขตบพิตักษิปุทธโฆส	ที่ปรึกษา
๙. คณบดีคณะพุทธศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๐. คณบดีคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๑. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๒. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๓. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๑๔. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๑๕. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
๑๖. พระเทพสิทธิมนี วิ. รศ.ดร.	กรรมการ
๑๗. พระราชปริยัติ, รศ.ดร.	กรรมการ
๑๘. พระชยานันท์, ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๙. พระรัตนมนี, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๐. พระศรีสมโพธิ, ดร.	กรรมการ

๒๑. พระครูสิริสุตานุยุต, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๒. พระครูสิริธรรมบัณฑิต, ผศ.	กรรมการ
๒๓. พระมหาวิริยธัมม วิรินโท, ดร.	กรรมการ
๒๔. พระครูปริยัติธรรมวงศ์, รศ.ดร.	กรรมการ
๒๕. พระครูธรรมธะศิริวัฒน์, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๖. พระครูวาปีจันทคุณ, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๗. พระครูโฆสิตพัฒนากุล, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๘. พระครูสุนทรธรรมนิทัศน์, ผศ.ดร.	กรรมการ
๒๙. พระครูพิศาลสารบัณฑิต, รศ.ดร.	กรรมการ
๓๐. พระมหาสุภาวิชัย ปภสสโร, รศ.ดร.	กรรมการ
๓๑. พระมหาขุนทอง เขมสิริ, ผศ.ดร.	กรรมการ
๓๒. พระมหาสุพร รกขิตธมโม, ดร.	กรรมการ
๓๓. รศ. ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	กรรมการ
๓๔. รศ. ดร.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์	กรรมการ
๓๕. ผศ. ดร.สมเดช นามเกตุ	กรรมการ
๓๖. รศ. ดร.กฤต ศรียะอาจ	กรรมการ
๓๗. รศ. ดร.ณัฐธีร์ ศรีดี	กรรมการ
๓๘. รศ. ดร.เวทย์ บรรณกรกุล	กรรมการ
๓๙. รศ. ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน	กรรมการ
๔๐. รศ. ดร.พูนชัย ปันธิยะ	กรรมการ
๔๑. รศ. ดร.ปัญญา นามสง่า	กรรมการ
๔๒. ศ. ดร.สมภาร พรหมทา	กรรมการ
๔๓. ศ. ดร.วัชร งามจิตระเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔๔. รศ. กมล ฉายาวัดนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔๕. รศ. ดร.สำเนียง เลื่อมใส	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔๖. เลขาธิการสำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๑. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.	รองประธานกรรมการ
๓. พระศรีสมโพธิ, ดร.	กรรมการ
๔. พระมหามิตร รุติปัญญา, รศ.ดร.	กรรมการ
๕. พระครูสิริปริยัตยานุศาสน์, ดร.	กรรมการ
๖. พระครูโฆสิตพัฒนากุล, ผศ.ดร.	กรรมการ
๗. พระมหาสุพร รกขิตธมโม, ผศ.ดร.	กรรมการ
๘. พระมหาประทีป อภิวิฑฒโน, ผศ.ดร.	กรรมการ
๙. พระมหาสุสันต์ สุขวฑฒโน, ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๐. รศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการ

๑๑. รศ. ดร.สุเทพ พรหมเลิศ	กรรมการ
๑๒. ผศ. ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโหม	กรรมการ
๑๓. ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี	กรรมการ
๑๔. ดร.ชำนาญ เกิดช่อ	กรรมการ
๑๕. ดร.ธานี สุวรรณประทีป	กรรมการ
๑๖. ผศ. พิเศษ ดร.อรชร ไกรจักร์	กรรมการ
๑๗. ดร.กรรณิการ์ ขาวเงิน	กรรมการ
๑๘. รศ. ดร.ประเวศ อินทองปาน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. รศ. ดร.สำเนียง เลื่อมใส	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. ผศ. ดร.วุดินันท์ กันทะเตียน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๑. ผศ. ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๒. ดร.สมคิด เศษวงค์	กรรมการและเลขานุการ
๒๓. นายภพปภพ เทพธานี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ

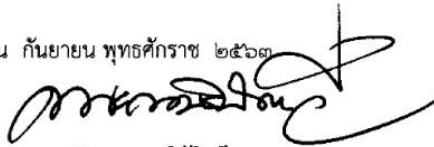
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมนิเทศ

๑. พระศรีธรรมภาณี, ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระเมธีวราญาณ, ผศ.ดร.	รองประธานกรรมการ
๓. พระปราโมทย์ วาทโกวิโท, ดร.	กรรมการ
๔. ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี	กรรมการ
๕. รศ. ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	กรรมการ
๖. รศ. รังษี สุทนต์	กรรมการ
๗. ผศ. พิเศษ ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์	กรรมการ
๘. ดร.สมคิด เศษวงค์	กรรมการ
๙. ดร.ปณัชญา สีสายุทธ	กรรมการ
๑๐. ดร.รุจี ดันต้อศวโยธี	กรรมการ
๑๑. ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน	กรรมการ
๑๒. ดร.นิชชา จันทะเกาศลย์	กรรมการ
๑๓. ผศ. ดร.ทัศน์ย์ เจนวิถีสุข	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. ผศ. ดร.อุทัย สติมัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. ผศ. ดร.ต่อตระกูล อุบลวัตร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. รศ. ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธสุ	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. นางสาวกนกพร เขียวทอง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

(พระราชปรีดีทวี, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๓ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - ฉายา - นามสกุล	คุณวุฒิและสาขาวิชา
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร		
๑.	พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.	Ph.D. (Buddhist Studies) M.Phil. (Buddhist Studies) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๙
๒.	พระศรีธรรมภาณี, ดร. (วัลลพ โกวิโล)	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๘
๓.	ผศ.ดร.บุญเลิศ โอธสุ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา) ป.ธ. ๘

อาจารย์ประจำหลักสูตร		
๑.	พระมหาทวี มหาปัญโญ, ผศ.ดร.	Ph.D. (Buddhist Studies) M.Phil. (Buddhist Studies) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๙
๒.	พระศรีธรรมภาณี, ดร. (วัลลพ โกวิโล)	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๘
๓.	ผศ.ดร.บุญเลิศ โอธสุ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา) ป.ธ. ๘
๔.	พระมหาสมบุญญ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ป.ธ. ๗
๕.	พระเมธีวราญาณ, ผศ.ดร. (สายเพชร วชิรเวที)	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ) ป.ธ. ๙
๖.	รศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ศาสนา) ป.ธ. ๗
๗.	ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) ศษ.บ. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) บศ. ๙

๘.	ผศ.ดร.ดวงเพชร สมศรี	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต) ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) วท.บ. (คหกรรมศาสตร์ทั่วไป)
๙.	ดร.สมคิด เศษวงศ์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)
๑๐.	ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) นศ.ม. (การบริหารนวัตกรรมการสื่อสาร) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ สำหรับธุรกิจและการจัดการ)
๑๑.	ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗/๕/๒๕๖๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อยมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

“สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

- อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร
- ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบและประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑	พระมหาทวี มหาปณฺโณ (ละลง), ผศ. ดร. ๓๓๐๑๘ ๐๐๐๗๕ XX X	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	Ph.D.(Buddhist Studies) M.Phil.(Buddhist Studies) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	Delhi U. India Delhi U. India มหาวิทยาลัยมหามกุฏฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๙ ๒๕๔๗ ๒๕๔๕ ๒๕๔๑ ๒๕๔๑
๒	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิโล/โหวริชิต), ดร. ๓๓๑๐๗๐๑๐๗๔ XX X	อาจารย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ กองบาลีสนามหลวง	๒๕๖๐ ๒๕๔๖ ๒๕๔๑ ๒๕๔๑
๓	ดร.บุญเลิศ โอธสุ ๓ ๓๐๑๗ ๐๐๐๑๔ XX X	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ กองบาลีสนามหลวง	๒๕๕๕ ๒๕๔๓ ๒๕๔๐ ๒๕๔๘

๒. อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	ตำแหน่ง/ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา/ปีที่สำเร็จการศึกษา
๑	พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, (พรรณา), รศ. ดร. ID ๓ ๓๓๐๑ ๐๐๒๘๖ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม. ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๓๙
๒	พระมหาทวี มหาปณฺโณ (ละลง), ผศ. ดร.* ID ๓ ๓๓๐๗ ๐๑๐๗๔ XX X	Ph.D.(Buddhist Studies) M.Phil.(Buddhist Studies) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	Delhi U. India, ๒๕๔๙ Delhi U. India, ๒๕๔๗ ม. มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๑
๓	พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรเวที/ หงษ์แพ่งจิต), ผศ. ดร. ID ๓ ๔๑๐๗ ๐๐๑๔๔ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ) ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐ ม. สุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๓ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๔
๔	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิโล/โหว ริชิต), ดร.* ๓ ๓๓๐๗ ๐๑๐๗๔ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) พธ.บ. (ปรัชญา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม. มหิดล, ๒๕๔๖ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๑
๕	ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธสุ* ID ๓ ๓๐๑๗ ๐๐๐๑๔ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา) ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๔๘

๖	รศ. ดร.ประพนธ์ ศุภสร ID ๓ ๔๑๐๗ ๐๐๑๔๔ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ. (ศาสนา) ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม. ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐ กองบาลีสนามหลวง, ๒๕๓๘
๗	ผศ. ดร.แม่ชีเกษณา รักษาโฉม ID ๓ ๓๔๙๙ ๐๐๔๘๖ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) ศษ.บ. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) บศ. ๙ (ภาษาบาลี)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕ ม. สุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๕๕ ม. รามคำแหง, ๒๕๔๕ ม. มหามกุฏราชวิทยาลัย,, ๒๕๔๐
๘	ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี ID ๓ ๗๓๐๖ ๐๐๓๘๔ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต) ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) วท.บ. (คหกรรมศาสตร์ทั่วไป)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓ ม. ราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๓๙ ม. ราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๓๕
๙	ดร.สมคิด เศษวงศ์ ID ๓ ๑๒๐๑ ๐๑๘๗๒ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) กศ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา) พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม. มหาสารคาม, ๒๕๕๑ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘
๑๐	ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ์ ID ๓ ๓๐๙๙ ๐๐๑๖๒ XX X	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) นศ.ม. (การบริหารนวัตกรรมการสื่อสาร) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ สำหรับธุรกิจและการจัดการ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔ ม.เกษมบัณฑิต, ๒๕๖๐ ม.กรุงเทพ, ๒๕๓๕ ม.รามคำแหง, ๒๕๓๕ ม.ธรรมศาสตร์, ๒๕๖๓
๑๑	ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ID ๓ ๑๒๐๓ ๐๐๐๕๖ XX X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑ ม.รามคำแหง, ๒๕๔๕

หมายเหตุ: * อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
และประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธนวัตกรรมการสื่อสาร

๑. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, รศ.ดร.

๑. ชื่อ/สกุล	พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร (พรรณา), ดร.
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ	พระพุทธศาสนา/ธรรมนิเทศ
๔. สังกัด	ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	๒๕๓๙	กองบาลีสนามหลวง

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	ธรรมประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พุทธปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	พระสูตรในพระไตรปิฎก	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๒	อภิธรรมในพระไตรปิฎก	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑.	พุทธปรัชญา	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒.	พระพุทธศาสนamahayan	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๓.	พระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๔.	ธรรมนิเทศภาษาอังกฤษ	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๖.๔ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑.	พระพุทธศาสนากับศาสตร์แห่งการตีความ	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒.	พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๓.	ศึกษาเฉพาะในพัฒนาการแห่งพระพุทธศาสนา	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๔.	สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- พระมหาดิเดช สติวโร,ดร. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโก,ดร. (๒๕๕๙). “ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการ: กรณีศึกษากลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในภาคตะวันออกของประเทศไทย”. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๗.๒ บทความวิชาการ/บทความวิจัย

- พระมหาสมบุญ วุฑฒิโก,ดร. (๒๕๕๘). “พระสงฆ์กับสังคมที่ยุติธรรม. วารสารพุทธศาสนศึกษา ศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๒). ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๘: ๑๓-๓๕.

- พระมหาดิเดช สติวโร,ดร. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโก,ดร. (๒๕๖๐). ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการ : กรณีศึกษากลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในภาคตะวันออกของประเทศไทย. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. (TCI ฐาน ๑) ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พิเศษ) เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐: ๕๖๕-๕๘๙.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

- พระมหาสมบุญ วุฑฒิโก,ดร. (๒๕๖๑). การตีความในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑. (๑๓๒ หน้า)

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. พระมหาทวี มหาปญฺโญ (ละลง), ผศ.ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล
- พระมหาทวี มหาปญฺโญ (ละลง), ผศ.ดร.
๒. ตำแหน่ง
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ
- พระพุทธศาสนา/ธรรมนิเทศ
๔. สังกัด-สถานที่
- ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ ประจำปีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D.(Buddhist Studies)	๒๕๔๙	Delhi University,India
M.Phil. (Buddhist Studies)	๒๕๔๗	Delhi University,India
ศน.ม.(พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พธ.บ.(ปรัชญา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	๒๕๔๑	กองบาลีสนามหลวง

๖.ภาระงานในความรับผิดชอบ(ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พุทธปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	สัมมนาพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	สัมมนาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	ศึกษาเฉพาะเรื่องในพัฒนาการแห่งพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	การใช้ภาษาบาลี ๑-๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ. ดร. และคณะ (๒๕๖๐). “การส่งเสริมความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาด้วยอุบาสกธรรมในสังคมไทยการส่งเสริมความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาด้วยอุบาสกธรรมในสังคมไทย”. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๑๔๕ หน้า)

๗.๒ บทความวิจัย/วิชาการ

- พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ. ดร. และคณะ (๒๕๖๐). “การส่งเสริมความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาด้วยอุบาสกธรรมในสังคมไทยการส่งเสริมความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาด้วยอุบาสกธรรมในสังคมไทย”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร. (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑). ปีที่ ๑๕ ฉบับเพิ่มเติม ธันวาคม ๒๕๖๒, หน้า ๑๓๑-๑๔๑.

- พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร. (๒๕๖๐). “ทฤษฎีเชิงพุทธเพื่อการใช้ชีวิตในสังคมออนไลน์”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร. (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑). ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๐, หน้า ๑๖-๒๘.

- พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร. (๒๕๕๙). หลักการมีอายุยืนแนวพุทธ. สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิต.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปี ๒๕๕๙.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

- พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร. (๒๕๕๙). ดุลยภาพชีวิตเชิงพุทธ เพื่อความมีชีวิตยืน. ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๕๙.

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. พระเมธีวรญาณ, ผศ.ดร.

๑. ชื่อ/สกุล

๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

๔. สังกัด
- พระเมธีวรญาณ (สายเพชร วชิรปัญญา), ดร.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)

ธรรมนิเทศ/พระพุทธศาสนา

ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ)	๒๕๔๓	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ป.ธ. ๙ (ภาษาบาลี)	๒๕๔๔	กองบาลีสนามหลวง
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๒ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชาที่สอน	มหาวิทยาลัย
๑	พระสูตรต้นตปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระไตรปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ธรรมประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ศาสนากับภาวะผู้นำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท (ภายใน ๒ ปีย้อนหลัง)

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระสูตรต้นตปิฎกวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ประวัติศาสตร์อารยธรรมอินเดียโบราณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

-พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปญโญ),ดร. ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ, (๒๕๕๙). **พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาการวิจัยแห่งชาติ.

-พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปญโญ),ดร. และดร.บุญเลิศ โอฐสุ (๒๕๖๐). “การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในตำบลท่าแร่ อำเภอมือทอง จังหวัดสกลนคร กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาการวิจัยแห่งชาติ.

-พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปญโญ),ดร. ร่วมกับพระมหาสุสันต์ สุขวฑฒโน (๒๕๖๐). “การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในอำเภอมือทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาการวิจัยแห่งชาติ.

๗.๒ บทความวิจัย/วิชาการ

-พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปญโญ),ดร. ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ, (๒๕๖๑). “พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร. (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑).** ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๑, หน้า ๕๐-๖๔.

-พระเมธีวราญาณ(สายเพชร วชิรปญโญ),ดร.,(๒๕๖๐). การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์ปรมัตถมัญชุสา วิสุทธิมรรคมหาฎีกา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ๒๕๖๐.

๗.๓ หนังสือ

-พระเมธีวราญาณ(สายเพชร วชิรปญโญ),ดร.,(๒๕๖๑). **บารมีพระโพธิสัตว์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. พระศรีธรรมภาณี, ดร.

๑. ชื่อ/สกุล	พระศรีธรรมภาณี (วัลลพ โกวิท), ดร.
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ	ธรรมนิเทศ/พระพุทธศาสนา
๔. สังกัด	ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)	๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยมหิดล
พธ.บ. (ปรัชญา)	๒๕๔๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	๒๕๕๐	กองบาลีสนามหลวง

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

ที่	วิชา	สถานที่สอน
๑	หลักการและวิธีการเทศน์	คณะครุศาสตร์ ห้องเรียนวัดประยุรวงศาวาส วรวิหาร เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
๒	พุทธศาสนสุภาษิตกับการเทศน์	
๓	หลักการและวิธีการเทศน์	คณะครุศาสตร์ ห้องเรียนวัดpun้อย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๔	จรรยานักเทศน์	
๕	การศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ	คณะครุศาสตร์ ห้องเรียนวัดอ่างทองวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
๖	สัมมนาการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	
๗	การศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ	คณะครุศาสตร์ ห้องเรียนวัดถ้ำกระบอก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี
๘	สัมมนาการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	
๙	ธรรมประยุกต์	ห้องเรียนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	พุทธปรัชญาเถรวาท	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒	พระพุทธศาสนาเถรวาท	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑.	พุทธวิธีการสื่อสาร	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒.	การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๓.	สัมมนาวิทยานิพนธ์	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๖.๔ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- พระศรีธรรมภาณี, ดร. และคณะ (๒๕๖๑). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์กระบวนการและผลสัมฤทธิ์ของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน”. ทูลอดหนุนจากสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (จำนวน ๙๔ หน้า).

- พระศรีธรรมภาณี, ดร. และคณะ (๒๕๖๒). “การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางดำเนินการในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ”. ทูลอดหนุนจากสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒ (จำนวน ๙๔ หน้า).

- พระศรีธรรมภาณี, ดร. และคณะ (๒๕๖๓). “การพัฒนารูปแบบการสอนพระพุทธศาสนาที่มีสติเป็นฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังคมไทยยุคปัจจุบัน”. ทูลการวิจัยจากสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒ (จำนวน ๒๖๗ หน้า).

๗.๒ บทความวิจัย/วิชาการ

- กิตติชัย สุราลีโนบล พระศรีธรรมภาณี, ดร. และคณะ (๒๕๖๓). “การพัฒนารูปแบบการสอนพระพุทธศาสนาที่มีสติเป็นฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังคมไทยยุคปัจจุบัน”. วารสารการสอนศึกษา คณะครุศาสตร์ มจร. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๓: หน้า ๑๙๕-๒๐๘.

หนังสือ/ตำรา

- พระศรีธรรมภาณี, ดร. และคณะ (๒๕๖๐). คู่มือกิจกรรมพระสอนศีลธรรม. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เซน ปริ้นติ้ง, ๒๕๖๒. <https://www.krupra.net/new/ebook/๓/mobile/index.html>

- พระศรีธรรมภาณี,ดร. และคณะ, (๒๕๖๒). คู่มือกิจกรรมงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรม และการประกวดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เซน ปริ้นติ้ง, ๒๕๖๒. <https://www.krupra.net/new/ebook/book๘/mobile/index.html>

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธสุ

๑. ชื่อ/สกุล

๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

๔. สังกัด
- ผศ. ดร.บุญเลิศ โอธสุ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาธรรมนิเทศ)

ธรรมนิเทศ/พระพุทธศาสนา/การสอนสังคมศึกษา

ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (ธรรมนิเทศ)	๒๕๔๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ป.ธ. ๘ (ภาษาบาลี)	๒๕๔๘	กองบาลีสนามหลวง

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พุทธธรรมประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	กรรมฐานในพระไตรปิฎก	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	สัมมนาวิปัสสนาภาวนา	สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส มจร
๒	กรรมฐาน	สาขาวิชาธรรมนิเทศ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มจรสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์
๓	พระพุทธศาสนาเถรวาท	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๔	ธรรมนิเทศเบื้องต้น	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๕	พุทธวิธีการสื่อสาร	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๖	การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๗	สัมมนาธรรมนิเทศ	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๘	สัมมนาปัญหาการสื่อสารร่วมสมัย	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๙	สัมมนาวิทยานิพนธ์	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๑๐	การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๖.๔ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	วิปัสสนากรรมฐาน	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ดร.บุญเลิศ โอฐสุ ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน และคณะ (๒๕๕๙). “การใช้สื่ออุปกรณ์ในการสื่อสารของพระพุทธเจ้า”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๗ หน้า)

- รศ. บำรุง สุขพรรณ ดร.บุญเลิศ โอฐสุ ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน และคณะ (๒๕๖๐). “แบบแผนการสื่อสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยหลักธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๓ หน้า)

- พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปัญญา),ดร. ดร.บุญเลิศ โอฐสุ และคณะ (๒๕๖๑). “การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในตำบลท่าแร่ อำเภอมือทอง จังหวัดสกลนคร”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาการวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๖๕ หน้า)

- ดร.รุจี ตันติอัสวโยธี ผศ. ดร.บุญเลิศ โอฐสุ (๒๕๖๒). “นัยคติในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในภาษาพูดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๑๒๙ หน้า)

๖.๒ บทความวิชาการ/วิจัย

- ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ ดร.บุญเลิศ โอฐสุ (๒๕๖๐). “จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนยุคดิจิทัล”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑)**. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๐, หน้า ๑๗๖-๑๘๙.

- ดร.บุญเลิศ โอฐสุ ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน และคณะ (๒๕๖๑). “การใช้สื่อและอุปกรณ์ในการสื่อสารของพระพุทธเจ้า”. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑)**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑, หน้า ๕๘๔-๕๙๔.

- พระเมธีวราญาณ (สายเพชร วชิรปัญญา),ดร. ดร.บุญเลิศ โอฐสุ และคณะ (๒๕๖๐). “การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร”. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒: ๕๕-๖๕.

- รศ. บำรุง สุขพรรณ ดร.บุญเลิศ โอฐสุ และคณะ. “แบบแผนการสื่อสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยหลักธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน”. **วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มจร**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒ : ๓๕-๕๒.

- ดร.รุจี ตันติอัสวโยธี ผศ. ดร.บุญเลิศ โอฐสุ (๒๕๖๓). “นัยคติในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในภาษาพูดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๒)**. ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๓, หน้า ๑-๑๒.

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖. รศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล

รศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

พระพุทธศาสนา
๔. สังกัด-สถานที่

ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. การศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พธ.บ.(ศาสนา)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ป.ธ. ๗ (ภาษาบาลี)	๒๕๓๘	กองบาลีสนามหลวง

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ(ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	จริยธรรมและการดำเนินชีวิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พระพุทธศาสนาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	พระพุทธศาสนากับการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔.	ศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕.	ชีวิตและความตาย	สววิชาลัย มหาววิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	สัมมนาพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ศึกษาเฉพาะเรื่องในพัฒนาการแห่งพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	พระพุทธศาสนากับศาสตร์แห่งการใช้เหตุผล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ดร.ดวงเพชร สมศรี ดร.ประพันธ์ ศุภษร และคณะ (๒๕๕๙). “ระบบการทำงานของบุคคลต้นแบบเชิงพุทธบูรณาการ”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๔๕ หน้า)

- ดร.สมคิด เศษวงค์ และ ผศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๐). “วิถีวัฒนธรรมแบบเอื้ออาทรเชิงพุทธในประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาประเทศไทยและประเทศกัมพูชา”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๔๔ หน้า)

- ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๑). “วิธีการสืบทอดภูมิปัญญาชาดกผ่านวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวพุทธจังหวัดร้อยเอ็ด”. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- รศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร, ดร.กฤติกาวัลย์ หิรัญสี (๒๕๖๒). “พระพุทธศาสนากับโหราศาสตร์ : การพึ่งพาและแนวการปฏิบัติในสังคมไทยยุคไทยแลนด์ ๔.๐” สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๗.๒ บทความวิจัย/วิชาการ

- ดร.ดวงเพชร สมศรี และ ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๕๙). “ระบบการทำงานของบุคคลต้นแบบเชิงพุทธบูรณาการ”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

- ดร.สมคิด เศษวงค์ และ ผศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๒). “วิถีวัฒนธรรมแบบเอื้ออาทรเชิงพุทธในประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาประเทศไทยและประเทศกัมพูชา”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๕ ฉบับเพิ่มเติม ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒: หน้า ๘๙-๑๐๐.

- ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๑). “การอธิบายธรรมด้วยหลักเหตุผลในคัมภีร์อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก”. **วารสารบัณฑิตศึกษา วช.ขอนแก่น**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๑: หน้า ๒๘๑-๓๐๑.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล

๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

๔. สังกัด-สถานที่
- ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

พระพุทธศาสนา

ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์
ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ศษ.บ. (ภาษาไทย)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
อ.บ. (อิทธิธรรมบัณฑิต)	๒๕๓๐	อิทธิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บ.ศ. ๙ (ภาษาบาลี)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ(ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์การสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พระสูตรตันตปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	พระอิทธิธรรมปิฎกศึกษา (ภาคภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	สัมมนาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๓ ประการณการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พระพุทธศาสนากับวิชาชีพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	สัมมนาพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม นายปรีวุฒิ ภิญโญสินวัฒน์ และนางสาวนันทา ทากุดเรือ.(๒๕๕๙). รูปแบบและกระบวนการสร้างจิตสาธารณะเพื่อการจัดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนา อย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๗ หน้า).

- ดร.อรชร ไกรจักร ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม ดร.ชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์ (๒๕๖๐). การสร้างระบบการพัฒนาปัญญาเพื่อสหกรณ์แบบยั่งยืน. ทุนวิจัยของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

- พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนเสโน,ดร. ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม (๒๕๖๑). การพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการเสริมสร้างสุขภาวะในการลดปัจจัยเสี่ยงเชิงพุทธบูรณาการ. ทุนวิจัย สสส.

๗.๒ บทความทางวิชาการ

- ผศ. ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม และคณะ (๒๕๖๐). “รูปแบบและกระบวนการสร้างจิตสาธารณะ เพื่อจัดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม: ๘๓-๙๗.

- ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม ดร.อรชร ไกรจักร ดร.ชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์. (2017). Panjapala for Sustainable Development of Cooperatives. The 1 st International Conference on Buddhism:Cultural Foundation in Mekong Basin with the Collaboration of MCU Nakhon Phanom Buddhist College Dccember 2-4, 2017 At Nakhon Phanom Buddhist. College.(Proceeding).

- พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนเสโน,ผศ.ดร. ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม (๒๕๖๒). “โครงการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการสร้างเสริมสุขภาวะในการลดปัจจัยเสี่ยงเชิงพุทธบูรณาการ”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม: ๕๖-๗๖.

- ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม (๒๕๖๓). “ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเรื่องจิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม-สิงหาคม: ๕๖-๗๖.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล

ผศ. ดร.ดวงเพชร สมศรี
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

พระพุทธศาสนา
๔. สังกัด-สถานที่

สังกัดหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. การศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ค.บ. (ภาษาอังกฤษ)	๒๕๓๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
วท.บ. (คหกรรมศาสตร์ทั่วไป)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ(ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	จิตวิทยาแนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	สัมมนาพระพุทธศาสนากับสังคมอาเซียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔.	สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิชาชีพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕.	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๕๙). “วิถีวัฒนธรรมการเฝ้าอาหารของชาวพุทธในสังคมไทย”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙. (จำนวน ๑๓๔ หน้า).

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๐). การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาแนวพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน. ทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีงบประมาณ ๒๕๖๐.

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๑). “การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นตามหลักพระพุทธศาสนา”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑. (จำนวน ๑๕๙ หน้า)

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๒). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาเกสร ๕ ตามหลักพระพุทธศาสนา. ทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีงบประมาณ ๒๕๖๒.

๗.๒ บทความทางวิชาการ

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๕๙). “ระบบการทำงานของบุคคลต้นแบบเชิงพุทธบูรณาการ”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙.

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๑). “การส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานจิตอาสาเชิงพุทธของอาสาสมัครตำรวจชุมชน”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๒ ฉบับพิเศษ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑.

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๒). “การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นตามหลักพระพุทธศาสนา”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒: ๖๘-๗๘.

- ดร.ดวงเพชร สมศรี (๒๕๖๓). “การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นตามหลักพระพุทธศาสนา”. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๙. ดร.สมคิด เศษวงศ์

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล

๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

๔. สังกัด-สถานที่
- ดร.สมคิด เศษวงศ์

อาจารย์

พระพุทธศาสนา

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์
ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. การศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ(ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	จริยธรรมและการดำเนินชีวิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พระพุทธศาสนาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.	การสื่อสารพุทธธรรมเชิงบูรณาการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การสื่อสารธรรมจากงานพุทธศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พระพุทธศาสนากับการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ดร.สมคิด เศษวงค์ และ ผศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๐). “วิถีวัฒนธรรมแบบเอื้ออาทรเชิงพุทธในประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาประเทศไทยและประเทศกัมพูชา”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๖ หน้า)

๗.๒ บทความวิจัย

- ดร.สมคิด เศษวงค์ และ ผศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร (๒๕๖๒). “วิถีวัฒนธรรมแบบเอื้ออาทรเชิงพุทธในประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาประเทศไทยและประเทศกัมพูชา”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร. ปีที่ ๑๕ ฉบับเพิ่มเติม ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒: หน้า ๘๙-๑๐๐.

๗.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๐. ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล

๒. ตำแหน่งทางวิชาการ

๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ

๔. สังกัด
- ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ

อาจารย์

ธรรมนิเทศ/พระพุทธศาสนา/ภาษาอังกฤษ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๙	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นศ.ม. (การบริหารนวัตกรรมการสื่อสาร)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)	๒๕๖๓	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจและการจัดการ)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมวลชน	คณะครุศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	การสื่อสารเชิงพุทธกับประชาคมอาเซียน	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๒	สัมมนาปัญหาการสื่อสารร่วมสมัย	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๓	หลักการสื่อสารมวลชน	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๕	การผลิตสื่อเพื่อการเผยแผ่พุทธธรรม	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๖	สัมมนาวิทยานิพนธ์	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ (๒๕๕๙). **พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ. รายงานการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภากิจแห่งชาติ. (จำนวน ๑๖๘ หน้า)
- ดร.ปณัฏฐา ลีลายุทธ และ รศ. รังษี สุพนธ์ (๒๕๖๒). **นวัตกรรมการสื่อสารธรรมะผ่านแอปพลิเคชันพระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท).** รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย ร่วมกับสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (จำนวน ๑๓๙ หน้า)

๗.๒ บทความวิจัย/วิชาการ

- ปณัฏฐา ลีลายุทธ และดร.บุญเลิศ โอธสุ (๒๕๖๐). “จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนยุคดิจิทัล”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร (ฐาน TCI กลุ่มที่ ๑).** ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๐, หน้า ๑๗๖-๑๘๙.
- ปณัฏฐา ลีลายุทธ ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ (๒๕๖๑). “พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.** ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๑: ๕๐-๖๔.
- ปณัฏฐา ลีลายุทธ และ รศ.รังษี สุพนธ์ (๒๕๖๒). “นวัตกรรมการสื่อสารธรรมะผ่านแอปพลิเคชันพระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท)”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร.** ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑: ๑๑๓-๑๒๘.

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๑. ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน

๑. ชื่อ/สกุล
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ
๔. สังกัด
- ดร.กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน
- อาจารย์
- ธรรมนิเทศ/ปรัชญา/พระพุทธศาสนา/วิปัสสนาภาวนา
- หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานที่ศึกษา
พธ.ด. (ปรัชญา)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๕ ปีย้อนหลัง)

๖.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	ปรัชญาทั่วไป	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	กรรมฐานในพระไตรปิฎก	สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๖.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	กรรมฐาน	สาขาวิชาธรรมนิเทศ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา และสาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๒	สัมมนาวิปัสสนาภาวนา	สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตบาหลีศึกษาพุทธโฆส มจร.
๓	พุทธวิธีการสื่อสาร	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๔	สัมมนาธรรมนิเทศ	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร
๕	สัมมนาวิทยานิพนธ์	สาขาวิชาธรรมนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มจร

๖.๔ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชาที่สอน	สถานที่สอน
๑	วิปัสสนากรรมฐาน	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๗. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความวิจัย/หนังสือ/ตำรา)

๗.๑ งานวิจัย

- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ ดร.บุญเลิศ โอฐสุ และคณะ (๒๕๕๙). “การใช้สื่ออุปกรณ์ในการสื่อสารของพระพุทธเจ้า”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๗ หน้า)
- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ (๒๕๕๙). “พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๖๘ หน้า)
- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ รศ. บำรุง สุขพรรณ และคณะ (๒๕๖๐). “แบบแผนการสื่อสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยหลักธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ. (จำนวน ๑๕๓ หน้า)

๗.๒ บทความวิจัย

- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ ดร.บุญเลิศ โอฐสุ และคณะ (๒๕๖๑). “การใช้สื่อและอุปกรณ์ในการสื่อสารของพระพุทธเจ้า”. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม–สิงหาคม ๒๕๖๑: ๕๘๔-๕๙๔.
- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ ดร.ชญานันท์ หนูไชยะนันท์ และคณะ. “พุทธวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างสัมมาทิฐิ”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ บัณฑิตวิทยาลัย มจร**. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ กันยายน–ธันวาคม ๒๕๖๑: ๕๐-๖๔.
- กนกวรรณ กรุณาฤทธิโยธิน ร่วมกับ รศ. บำรุง สุขพรรณ และคณะ. “แบบแผนการสื่อสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยหลักธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน”. **วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มจร**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ กันยายน–ธันวาคม ๒๕๖๒: : ๓๕-๕๒.

๘. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ผู้สอนระดับบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย